BREITHIÚNAS NA CÚIRTE GINEARÁLTA (an Cúigiú Dlísheomra)

18 Nollaig 2024 * [i]

(Comhbheartas eachtrach agus slándála – Bearta sriantacha arna nglacadh i bhfianaise gníomhaíochtaí lena ndéantar an Mholdóiv a dhíchobhsú – Reo cistí – Srianta ar ligean isteach ar chríoch na mBallstát – Liostaí daoine, eintiteas agus comhlachtaí atá faoi réir reo cistí agus atá faoi réir srianta maidir le ligean isteach ar chríoch na mBallstát – Cuimsiú agus cothabháil ainm an iarratasóra ar na liostaí – Eagrú agus stiúradh agóidí foréigneacha – Airteagal 1(1)(a)(ii) agus Airteagal 2(1)(a)(ii) de Chinneadh (CBES) 2023/891 agus Airteagal 2(3)(a)(ii) de Rialachán (AE) 2023/888 – An oibleagáid cúiseanna a thabhairt – Pléadáil neamhdhleathachta – Earráid mheasúnaithe – Saoirse fiontraíochta – An ceart chun maoine – Dliteanas neamhchonarthach)

I gCás T-489/23,

Ilan Mironovich Shor, atá ina chónaí in Césarée (Iosrael), arna ionadú ag T. Bontinck, L. Marchal, Dlíodóirí, agus C. Zatschler, Abhcóide Sinsearach,

achomharcóir,

v

Comhairle an Aontais Eorpaigh, arna hionadú ag A. Boggio-Tomasaz agus E. Nadbath, i gcáil Gníomhairí, le cúnamh ó E. Raoult, Dlíodóir,

cosantóir,

le tacaíocht ó

an Coimisiún Eorpach, arna ionadú ag M. Carpus Carcea, L. Baumgart agus T. Baumé, i gcáil Gníomhairí,

idiragraí,

tugann AN CHÚIRT GHINEARÁLTA (an Cúigiú Dlísheomra),

agus í comhdhéanta mar seo a leanas: J. Svenningsen (Rapóirtéir), Uachtarán, C. Mac Eochaidh agus M. Stancu, Breithiúna,

Cláraitheoir: H. Eriksson, Riarthóir,

* Teanga an cháis: an Fhraincis.

ag féachaint don nós imeachta i scríbhinn, go háirithe:

– an t-iarratas a taisceadh i gClárlann na Cúirte an 9 Lúnasa 2023,

– cinneadh an 11 Nollaig 2023 lena dtugtar cead don Choimisiún idirghabháil a dhéanamh chun tacú leis an gComhairle,

– an ráiteas modhnaithe a taisceadh i gClárlann na Cúirte an 5 Iúil 2024,

tar éis éisteacht an 1 Deireadh Fómhair 2024,

an Breithiúnas seo a leanas:

Breithiúnas

1 Lena chaingean, iarrann an t-iarratasóir, ar an gcéad dul síos, ar bhonn Airteagal 263 CFAE, go gcuirfí ar neamhní, ar an gcéad dul síos, Cinneadh (CBES) 2023/1047 ón gComhairle an 30 Bealtaine 2023 lena leasaítear Cinneadh (CBES) 2023/891 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise gníomhaíochtaí lena ndéantar Poblacht na Moldóive a dhíchobhsú (IO 2023 L 140 I, lch. 9), agus Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2023/1045 ón gComhairle an 30 Bealtaine 2023 lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (AE) 2023/888 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise gníomhaíochtaí lena ndéantar Poblacht na Moldóive a dhíchobhsú (IO 2023 L 140 I, lch. 1) (ar a dtugtar 'na gníomhartha tosaigh' le chéile), ar an dara dul síos, Cinneadh (CBES) 2024/1244 ón gComhairle an 26 Aibreán 2024 lena leasaítear Cinneadh (CBES) 2023/891 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise gníomhaíochtaí lena ndéantar Poblacht na Moldóive a dhíchobhsú (IO L 2024/1242), agus Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2024/1243 ón gComhairle an 26 Aibreán 2024 lena gcuirtear chun feidhme Rialachán (AE) 2023/888 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise gníomhaíochtaí lena ndéantar Poblacht na Moldóive a dhíchobhsú (IO L43/12, le chéile, na 'gníomhartha coinneála'), a mhéid a bhaineann na gníomhartha sin (arna nglacadh le chéile, 'na gníomhartha atá faoi chonspóid') leis agus, ar an dara dul síos, ar bhonn Airteagal 268 CFAE, cúiteamh as an damáiste neamhábhartha a mhaíonn sé a d'fhulaing sé tar éis ghlacadh na ngníomhartha tosaigh.

Cúlra na díospóide

2 Is fear gnó agus polaiteoir de náisiúntachtaí Moldóvach agus Iosraelach é an t-iarratasóir. Bhí sé ina cheannaire ar pháirtí polaitiúil na Moldóive ȘOR go dtí gur díscaoileadh é an 19 Meitheamh 2023.

3 Tá an cás seo tagtha chun cinn i gcomhthéacs na mbeart sriantach a ghlac an tAontas Eorpach, arna iarraidh sin do cheannairí reatha Phoblacht na Moldóive, mar gheall ar an díchobhsú atá os comhair na tíre sin, gníomhaíochtaí atá níos déine ó thús chogadh foghach Chónaidhm na Rúise i gcoinne na hÚcráine agus a d'fhéadfadh bac a chur ar a haontachas leis an Aontas Eorpach.

4 An 28 Aibreán 2023, ghlac Comhairle an Aontais Eorpaigh, ar bhonn Airteagal 29 CAE, Cinneadh (CBES) 2023/891 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise gníomhaíochtaí lena ndéantar Poblacht na Moldóive a dhíchobhsú (IO 2023 L 114, lch. 15). An dáta céanna, ghlac an

Chomhairle, ar bhonn Airteagal 215(2) CFAE, Rialachán (AE) 2023/888 a bhaineann le bearta sriantacha i bhfianaise gníomhaíochtaí lena ndéantar Poblacht na Moldóive a dhíchobhsú (IO 2023 L 114, lch. 1).

5 Foráiltear mar a leanas le hAirteagal 1(1) de Chinneadh 2023/891:

‘Déanfaidh na Ballstáit na bearta is gá chun teacht isteach ina gcríocha, nó chun idirthuras trína gcríocha, a chosc i leith na ndaoine seo a leanas:

a) daoine nádúrtha atá freagrach as gníomhaíochtaí nó beartais, nó a bhíonn ag tacú leo nó á gcur chun feidhme, ar gníomhaíochtaí agus beartais iad lena mbaintear an bonn de cheannasacht agus de neamhspleáchas Phoblacht na Moldóive, agus den daonlathas, den smacht reachta, den chobhsaíocht nó den tslándáil i bPoblacht na Moldóive, nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí nó na beartais sin ar an méid sin, trí aon cheann de na gníomhaíochtaí seo a leanas:
   i) bac a chur ar an bpróiseas daonlathach polaitiúil nó an bonn a bhaint de, lena n-áirítear trí bhac a chur ar thoghcháin a reáchtáil nó tríd an mbonn a bhaint go mór de thoghcháin a reáchtáil nó iarrachtaí a dhéanamh an t-ord bunreachtúil a dhíchobhsú nó a threascairt;
   ii) agóidí foréigneacha nó gníomhaíocht eile foréigin a phleanáil, a stiúradh nó a bheith páirteach iontu, go díreach nó go hindíreach, tacú leo nó iad a éascú ar shlí eile; nó
   iii) mí-iompar tromchúiseach airgeadais a bhaineann le cistí poiblí agus onnmhairiú neamhúdaraithe caipitil […]’

6 Foráiltear le hAirteagal 2(1)(a) de Chinneadh 2023/891 go bhfuil na cistí agus na hacmhainní eacnamaíocha uile ar le daoine nádúrtha, eintitis nó comhlachtaí iad, atá faoi úinéireacht, i seilbh nó faoi rialú na ndaoine nádúrtha, na n-eintiteas nó na gcomhlachtaí atá freagrach as tacú le gníomhaíochtaí nó beartais, nó as iad a chur chun feidhme, ar gníomhaíochtaí nó beartais iad lena mbaintear an bonn de cheannasacht agus de neamhspleáchas Phoblacht na Moldóive, nó a thacaíonn le nó a chuireann chun feidhme gníomhaíochtaí nó beartais den sórt sin trí aon cheann de na trí ghníomh dá dtagraítear i mír 5 thuas.

7 Leis na gníomhartha tosaigh, cuireadh ainm an iarratasóra ar liostaí na ndaoine, na n-eintiteas agus na gcomhlachtaí atá faoi réir na mbeart sriantach a leagtar amach san Iarscríbhinn a ghabhann le Cinneadh 2023/891 agus in Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán 2023/888 (‘na liostaí atá i gceist’), ar na forais seo a leanas:

‘Is polaiteoir Moldóvach é Ilan Shor (ceannaire an Pháirtí Pholaitiúil ȘOR) agus fear gnó ó Phoblacht na Moldóive a bhfuil baint aige le maoiniú neamhdhleathach páirtithe polaitiúla i bPoblacht na Moldóive, agus le gríosú chun foréigin i gcoinne an fhreasúra pholaitiúil. Tá baint ag páirtí ȘOR, atá faoi cheannas Ilan Shor, le daoine a íoc agus a oiliúint agus é mar aidhm aige mí-ord agus corraíl a spreagadh le linn na n-agóidí i bPoblacht na Moldóive.

Le cinneadh dar dáta an 13 Aibreán 2023, ghearr Cúirt Achomhairc Chisinau pianbhreith phríosúnachta 15 bliana ar Ilan Shor as a bheith ciontach i gcalaois agus i sciúradh airgid sa chás ‘Calaois Bhainc’, agus rinneadh sócmhainní dá chuid, ar luach EUR 254 mhilliún iad, a choigistiú. Rinneadh cistí ón gcalaois bhaincéireachta mhórscála sin agus naisc chuig olagarcaí éillitheacha agus eintitis atá bunaithe i Moscó a úsáid agus tá siad fós á n-úsáid, de réir údaráis Phoblacht na Moldóive, chun corraíl pholaitiúil a chruthú go saorga sa tír.

Áirítear ar a chuid gníomhaíochtaí atá dírithe ar dhaonlathas Phoblacht na Moldóive a threascairt cistiú neamhdhleathach a chur ar fáil chun tacú le gníomhaíocht pholaitiúil atá ar son na Creimile i bPoblacht na Moldóive. Sampla d'úsáid na gcistí sin is ea agóidí agus slógaí foréigneacha a eagrú, go príomha sa phríomhchathair Chisinau, agus cabhair á fáil ó agóideoirí a bhí á n-íoc ag an bPáirtí ŞOR, le linn 2022 agus 2023.

Trí léirsithe foréigneacha a stiúradh agus a phleanáil agus trína mhí-iompar tromchúiseach airgeadais maidir le cistí poiblí agus onnmhairiú neamhúdaraithe caipitil, tá Ilan Shor freagrach as gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn de cheannasacht agus de neamhspleáchas Phoblacht na Moldóive agus ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin.'

8 An 31 Bealtaine 2023, d'fhoilsigh an Chomhairle fógra in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* le tabhairt ar aird na ndaoine atá faoi réir na mbeart sriantach dá bhforáiltear i gCinneadh 2023/891, arna leasú le Cinneadh 2023/1047, agus i Rialachán 2023/888, arna chur chun feidhme le Rialachán Cur Chun Feidhme 2023/1045 (IO 2023 C 190, lch. 5). Leis an bhfógra sin, cuireadh in iúl do na daoine atá faoi réir na mbeart sriantach sin go bhféadfaidís iarraidh a sheoladh chuig an gComhairle go ndéanfaí athmhachnamh ar a n-ainmneacha a áireamh ar na liostaí atá i gceist.

9 I litir dar dáta an 8 Meitheamh 2023, d'iarr an t-iarratasóir go soláthrófaí dó an fhianaise lena dtacaítear lena ainm a chur ar na liostaí atá i gceist.

10 An 14 Meitheamh 2023, sheol an Chomhairle an doiciméad iarrthach WK 6381/2023 REV 1 ina raibh an fhianaise a bhaineann leis ('WK 6381/2023').

Fíricí tar éis an chaingean a thabhairt

11 Trí ríomhphost an 27 Feabhra 2024, chuir an Chomhairle in iúl don iarratasóir go raibh sé ar intinn aici a ainm a choinneáil ar na liostaí atá i gceist ar bhonn cúiseanna arb ionann iad go bunúsach agus na cúiseanna a thug údar le liostú tosaigh a ainm. Ina theannta sin, sheol an Chomhairle an doiciméad iarrthach WK 2428/2024 ina bhfuil an fhianaise lena dtugtar údar lena ainm a choinneáil ar na liostaí atá i gceist ('doiciméad WK 2428/2024') agus chuir sí in iúl dó go raibh an deis aige barúlacha a chur isteach roimh an 13 Márta 2024.

12 Trí ríomhphost an 18 Márta 2024, chuir an t-iarratasóir a bharúlacha isteach ar ríomhphost an 27 Feabhra 2024 agus ar WK 2428/2024.

13 An 26 Aibreán 2024, ghlac an Chomhairle na gníomhartha coimeádta lenar cuireadh síneadh leis na bearta sriantacha i gcoinne an iarratasóra go dtí an 29 Aibreán 2025.

14 Sna gníomhartha leanúnacha, thug an Chomhairle údar le síneadh a chur leis na bearta sriantacha i gcoinne an iarratasóra trí dhá leasú a dhéanamh ar na forais tosaigh a bhaineann leis an bhfíoras gur dearbhaíodh a pháirtí polaitiúil a bheith míbhunreachtúil i mí an Mheithimh 2023. Dá bhrí sin, luaitear sna forais leis na gníomhartha a choinneáil ar bun, ar an gcéad dul síos, 'sula dearbhaíodh go raibh páirtí [an iarratasóra] míbhunreachtúil i mí an Mheithimh 2023, go raibh baint aige le híoc agus le hoiliúint daoine d'fhonn corraíl agus corraíl a spreagadh le linn na n-agóidí i bPoblacht na Moldóive' agus, ar an taobh eile, 'gur dearbhaíodh go raibh páirtí [an iarratasóra] míbhunreachtúil, gur lean sé de thionchar na Rúise a chothú ar ardán polaitiúil Phoblacht na Moldóive trí pháirtithe eile a mhaoiniú go neamhdhleathach agus trí iarracht a dhéanamh polaiteoirí a chiapadh'.

15 Le ríomhphost an 29 Aibreán 2024, chuir an Chomhairle ionadaithe an iarratasóra ar an eolas faoina cinneadh ainm an iarratasóra a choinneáil ar na liostaí atá i gceist agus faoin deis barúlacha breise a chur isteach roimh an1 Samhain 2024.

An t-ordú á lorg ag na páirtithe

16 Iarrann an t-iarratasóir ar an gCúirt Ghinearálta:

– na gníomhartha atá faoi chonspóid a chur ar neamhní a mhéid a bhaineann siad leis;

– a ordú don Chomhairle EUR 100 000 a íoc mar chúiteamh as an damáiste neamhábhartha a fulaingíodh mar thoradh ar ghlacadh na ngníomhartha tosaigh;

– a ordú don Chomhairle costais na n-imeachtaí seo a íoc.

17 Iarrann an Chomhairle ar an gCúirt Ghinearálta:

– an chaingean a dhiúltú;

– de rogha air sin, i gcás ina ndéantar Cinneadh 2023/1047 nó Cinneadh 2024/1244 a chur ar neamhní, a ordú go gcoinneofaí a n-éifeachtaí go dtí dáta éaga na tréimhse chun achomharc a dhéanamh dá dtagraítear sa chéad mhír d'Airteagal 56 de Reacht Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh nó, má dhéantar achomharc laistigh den tréimhse sin, go dtí go ndiúltófar an t-achomharc sin;

– a ordú don iarratasóir na costais a íoc.

18 Áitíonn an Coimisiún Eorpach gur cheart don Chúirt Bhreithiúnais an chaingean a dhíbhe agus a ordú don iarratasóir na costais a íoc.

An dlí

Na conclúidí maidir le neamhniú na ngníomhartha atá faoi chonspóid

19 Is léir ó na forais le hainm an iarratasóra a chur san áireamh agus a choinneáil ar na liostaí atá i gceist go bhfuil sé faoi réir bearta sriantacha, ós rud é gur mheas an Chomhairle go raibh sé freagrach as gníomhaíochtaí a bhain an bonn de cheannasacht agus de neamhspleáchas Phoblacht na Moldóive agus den daonlathas, den smacht reachta, de chobhsaíocht agus de shlándáil an Stáit sin agus ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin mar gheall ar dhá cheann de na trí ghníomh dá dtagraítear in Airteagal 1(1)(a) agus in Airteagal 2(1)(a) de Chinneadh 2023/891.

20 Ar an gcéad dul síos, cáineann an Chomhairle an t-iarratasóir as agóidí foréigneacha a stiúradh agus a eagrú i bPoblacht na Moldóive, de réir bhrí an chritéir a leagtar amach in Airteagal 1(1)(a)(ii) agus in Airteagal 2(1)(a)(ii) de Chinneadh 2023/891 agus in Airteagal 2(3)(a)(ii) de Rialachán 2023/888 ('critéar (ii)'). Ar an dara dul síos, measann an Chomhairle go bhfuil an t-iarratasóir faoi dhliteanas i leith mí-iompar tromchúiseach airgeadais

a bhaineann le cistí poiblí agus onnmhairiú neamhúdaraithe caipitil, de réir bhrí an chritéir a leagtar síos in Airteagal 1(1)(a)(iii) agus Airteagal 2(1)(a)(iii) de Chinneadh 2023/891 agus in Airteagal 2(3)(a)(iii) de Rialachán 2023/888 ('critéar (iii)').

21 I bhfianaise a gcineáil mhalartaigh, is leor, chun go mbeadh bunús dlí maith leis na gníomhartha atá faoi chonspóid, gur úsáideadh i gceart ceann den dá chritéar a d'úsáid an Chomhairle chun ainm an iarratasóra a áireamh agus a choinneáil ar na liostaí atá i gceist, mar a d'aithin na páirtithe ag an éisteacht (féach, chuige sin, breithiúnas an 28 Samhain 2013, *an Chomhairle* v *Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, mír 72 agus an cásdlí dá dtagraítear). Dá bhrí sin, measann an Chúirt gurb iomchuí scrúdú a dhéanamh, ar an gcéad dul síos, ar phléadálacha agus argóintí an iarratasóra lena gcáintear dlíthiúlacht na ngníomhartha atá faoi chonspóid a mhéid atá siad bunaithe ar chritéar (ii).

22 I ndáil leis sin, mar thaca lena chaingean, maíonn an t-iarratasóir ceithre shaincheist dlí, lena n-éilítear, ar an gcéad dul síos, pléadáil neamhdhleathachta maidir le Cinneadh 2023/891 agus Rialachán 2023/888, ar an dara dul síos, sáruithe ar an oibleagáid cúiseanna a lua agus ar an gceart chun cosaint bhreithiúnach éifeachtach a fháil, ar cheart scrúdú a dhéanamh orthu ar an gcéad dul síos, ar an tríú dul síos, earráidí measúnaithe agus, ar an gceathrú dul síos, sárú ar chearta bunúsacha.

An dara saincheist dlí lena n-éilítear sáruithe ar an oibleagáid cúiseanna a lua agus ar an gceart chun cosaint bhreithiúnach éifeachtach a fháil

23 Maíonn an t-iarratasóir go bhfuil na gníomhartha atá faoi chonspóid curtha ó bhail mar gheall ar chúiseanna neamhleora, rud a chuireann cosc air é féin a chosaint agus, dá bhrí sin, a sháraíonn a cheart chun cosaint bhreithiúnach éifeachtach a fháil.

24 Go háirithe, a mhéid a líomhnaítear go ndearna sé 'léirsithe foréigneacha a stiúradh agus a eagrú', ní chuireann an ráiteas ar chúiseanna na ngníomhartha atá faoi chonspóid ar a chumas a thuiscint cé na gníomhartha a gcuirtear ina leith go sonrach. Tá na cúiseanna atá leis na gníomhartha atá faoi chonspóid neamhbheacht agus níl na gnéithe fíorasacha ar ar bhraith an Chomhairle chun a mheas gur comhlíonadh an critéar sin inaitheanta.

25 Déanann an Chomhairle an líne argóinte sin a dhíospóid.

26 De réir an chásdlí, ní mór a shainaithint sa ráiteas ar na cúiseanna le gníomh ón gComhairle lena bhforchuirtear beart sriantach ní hamháin bunús dlí an bhirt sin, ach freisin na cúiseanna iarbhír agus sonracha a measann an Chomhairle, agus a lánrogha á feidhmiú aici, go raibh ar an duine lena mbaineann a bheith faoi réir beart den sórt sin (féach breithiúnas an 13 Meán Fómhair 2018, *Sberbank of Russia* v *an Chomhairle*, T-732/14, EU:T:2018:541, mír 97 agus an cásdlí dá dtagraítear).

27 Ní gá dul i muinín na bhfíoras agus na bpointí dlí ábhartha go léir sa ráiteas ar chúiseanna, ós rud é nach mór an cheist an leor an ráiteas ar chúiseanna a mheas ní hamháin maidir lena fhoclaíocht ach freisin maidir lena chomhthéacs agus maidir leis na rialacha dlíthiúla uile lena rialaítear an t-ábhar atá i gceist (féach breithiúnas an 15 Samhain 2012, *an Chomhairle* v *Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, mír 53 agus an cásdlí dá dtagraítear).

28 Sa chás seo, tá bunúis dlí na ngníomhartha atá faoi chonspóid inaitheanta go héasca, ós rud é gur léir iad go sainráite ó na forais a leagtar amach i míreanna 7 agus 14 thuas.

29 Mar a luadh i mír 19 den bhreithiúnas seo, mheas an Chomhairle go raibh an t-iarratasóir freagrach as gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn de cheannasacht agus de neamhspleáchas Phoblacht na Moldóive agus an daonlathais, an smachta reachta, na cobhsaíochta agus na slándála sa Stát sin agus ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin mar gheall ar dhá cheann de na trí ghníomh dá dtagraítear in Airteagal 1(1)(a) agus in Airteagal 2(1)(a) de Chinneadh 2023/891 agus in Airteagal 2(3)(a) de Rialachán 2023/888, eadhon critéir (ii) agus (iii).

30 Maidir le critéar (ii), leag an Chomhairle amach ar bhealach intuigthe agus aonchiallach na cúiseanna iarbhír agus sonracha ar mheas sí, agus a lánrogha á feidhmiú aici, gur fhág na hagóidí a stiúir agus a d'eagraigh an t-iarratasóir go raibh sé freagrach as gníomhaíochtaí a bhain an bonn de cheannasacht agus de neamhspleáchas Phoblacht na Moldóive agus den daonlathas, den smacht reachta, de chobhsaíocht agus de shlándáil an Stáit sin agus a bhí ina mbagairt orthu.

31 Ar an gcéad dul síos, chuir an Chomhairle in iúl go raibh baint ag an iarratasóir le gríosú chun foréigin i gcoinne Rialtas reatha Phoblacht na Moldóive. Ar an taobh eile, gearánann sé go dtacaíonn sé le gníomhaíocht atá ar son na polaitíochta sa tír sin, go háirithe trí luach saothair a thabhairt do dhaoine páirt a ghlacadh sna hagóidí a eagraíonn a pháirtí agus trí oiliúint a chur orthu chun suaitheadh a spreagadh go saorga sa tír.

32 I gcomhréir leis an gcásdlí a luaitear i mír den 27 bhreithiúnas seo, ní mór na tásca sin a léamh i bhfianaise an chomhthéacs inar glacadh na gníomhartha atá faoi chonspóid. I ndáil leis sin, is léir, go bunúsach, ó aithrisí 1 go 12 de Chinneadh 2023/891 gur gheall an Chomhairle go dtacódh sí le Poblacht na Moldóive i bhfianaise gníomhaíochtaí díchobhsaitheacha arna ndéanamh le cúnamh agus chun leas Chónaidhm na Rúise d'fhonn bac a chur ar a haontachas leis an Aontas Eorpach trí dhíriú, *inter alia*, ar dhaoine atá, trí ghníomhartha foréigin amhail iad siúd a líomhnaítear i gcoinne an iarratasóra, ina mbagairt ar an daonlathas agus ar an smacht reachta agus ar chobhsaíocht agus slándáil Phoblacht na Moldóive.

33 I bhfianaise an chomhthéacs sin, faoi chritéar (ii), ba leor an ráiteas ar na cúiseanna leis na gníomhartha atá faoi chonspóid chun a chur ar chumas an iarratasóra é féin a chosaint agus tuiscint a fháil ar na cúiseanna iarbhír agus sonracha lena ainm a chur agus a choinneáil ar na liostaí atá i gceist agus chun go ndéanfadh an Chúirt athbhreithniú ar a ndlíthiúlacht.

34 Thairis sin, a mhéid atá siad bunaithe ar chritéar (ii), tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach bhfuil na gníomhartha atá faoi chonspóid bunaithe ar chinneadh an 13 Aibreán 2023 ó Chúirt Achomhairc Chișinău (an Mholdóiv), dá dtagraítear sna gníomhartha atá faoi chonspóid chun údar a thabhairt le liostú agus cothabháil ainm an iarratasóra faoi chritéar (iii) amháin.

35 Dá bhrí sin, chun a hoibleagáid a chomhlíonadh maidir leis na cúiseanna le glacadh na ngníomhartha atá faoi chonspóid faoi chritéar (ii), níor ceanglaíodh ar an gComhairle na cúiseanna a nochtadh ar mheas sí gur glacadh an cinneadh breithiúnach sin i gcomhréir lena chearta cosanta agus lena cheart chun cosaint bhreithiúnach éifeachtach a fháil, mar a cheanglaítear leis an gcásdlí a eascraíonn, *inter alia*, as breithiúnas an 19 Nollaig 2018, *Azarov* v *an Chomhairle* (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), mar a d'aithin an t-iarratasóir ina theannta sin ag an éisteacht.

36 Ar deireadh, ní mór diúltú don argóint a ardaíodh i gcoinne na ngníomhartha coimeádta, lena n-éilítear, sa chosaint agus san athfhreagra, gur luaigh an Chomhairle gur áiríodh ainm an iarratasóra ar na liostaí atá i gceist ar bhonn an chritéir a leagtar síos in Airteagal 2(1)(a)(i) de Chinneadh 2023/891, a bhaineann le daoine a chuireann bac ar an bpróiseas polaitiúil

daonlathach i bPoblacht na Moldóive nó a bhaineann an bonn de. Ní féidir measúnú a dhéanamh ar leordhóthanacht an ráitis ar chúiseanna na ngníomhartha atá faoi chonspóid i bhfianaise ábhar na bpléadálacha arna dtaisceadh ag an gComhairle, go háirithe ós rud é gur admhaigh an Chomhairle go raibh na pléadálacha sin curtha ó bhail mar gheall ar earráid chléireachais ar an bpointe sin.

37 I bhfianaise an mhéid sin roimhe seo, ní mór diúltú don dara foras achomhairc toisc é a bheith gan bhunús.

An chéad saincheist dlí lena n-éilítear go bhfuil Cinneadh 2023/891 agus Rialachán 2023/888 neamhdhleathach

38 Go bunúsach, tá an chéad saincheist dlí roinnte ina cúig chuid, lena n-éilítear, ar an gcéad dul síos, easpa bunús dlí do Chinneadh 2023/891 agus do Rialachán 2023/888, ar an dara dul síos, sárú ar phrionsabal na comhréireachta, ar an tríú dul síos, sárú ar phrionsabal na deimhneachta dlíthiúla, ar an gceathrú dul síos, mí-úsáid cumhachtaí agus, ar an gcúigiú dul síos, sáruithe ar Airteagal 2, Airteagal 8 agus Airteagal 21(1) CAE.

– *Dlínse na Cúirte Ginearálta*

39 Áitíonn an Chomhairle, leis an gcéad saincheist dlí, go n-iarrann an t-iarratasóir ar an gCúirt a dhearbhú nach bhfuil Cinneadh 2023/891 agus Rialachán 2023/888 infheidhme ina n-iomláine. Faoin dara fomhír d'Airteagal 24(1) CAE agus Airteagal 275 CFAE, níl aon dlínse ag an gCúirt a chinneadh an iomchuí na gníomhartha sin a ghlacadh i réimse an chomhbheartais eachtraigh agus slándála (CBES).

40 Déanann an t-iarratasóir agóid i gcoinne na hargóinte sin.

41 Is fíor, faoin gcéad mhír d'Airteagal 275 CFAE, nach bhfuil dlínse ag Cúirteanna an Aontais Eorpaigh i leith na bhforálacha a bhaineann le CBES nó i leith gníomhartha arna nglacadh ar a bhonn.

42 Mar sin féin, faoin dara mír d'Airteagal 275 CFAE, tá dlínse ag Cúirteanna an Aontais Eorpaigh rialú ar chaingne arna dtionscnamh faoi na coinníollacha a leagtar síos sa cheathrú mír d'Airteagal 263 CFAE maidir leis an athbhreithniú ar dhlíthiúlacht na gcinntí lena bhforáiltear do bhearta sriantacha in aghaidh daoine nádúrtha nó dlítheanacha, arna nglacadh ag an gComhairle ar bhonn Chaibidil 2 de Theideal V de Chonradh AE. Ní chuirtear bac leis an bhforáil sin ar an bhféidearthacht agóid a dhéanamh, go hindíreach faoi Airteagal 277 CFAE, i gcoinne dlíthiúlacht gnímh a bhfuil feidhm ghinearálta leis mar thaca le caingean le haghaidh neamhniú arna tabhairt i gcoinne beart sriantach aonair (féach, chuige sin, breithiúnas an 28 Eanáir 2016, *Azarov* v *an Chomhairle*, T-331/14, EU:T:2016:49, mír 62).

43 Ós amhlaidh atá, ós rud é nach é is cuspóir d'Airteagal 277 CFAE a chur ar chumas páirtí agóid a dhéanamh i gcoinne infheidhmeacht aon ghnímh a bhfuil feidhm ghinearálta aige mar thaca le haon chaingean ar chor ar bith, ní mór raon feidhme pléadála neamhdhleathachta a theorannú don mhéid atá riachtanach do thoradh na díospóide (féach breithiúnas an 30 Aibreán 2019, *Wattiau* v *an Pharlaimint*, T-737/17, EU:T:2019:273, mír 56 agus an cásdlí dá dtagraítear). Dá bhrí sin, i gcaingne le haghaidh neamhniú arna dtionscnamh i gcoinne cinntí ón gComhairle lena bhforchuirtear bearta sriantacha ar dhaoine nádúrtha nó dlítheanacha, ghlac an Chúirt leis go

bhféadfadh foráil an ghnímh a bhfuil feidhm ghinearálta aige lena leagtar amach an critéar ar dá bhua a cuireadh ainm an duine lena mbaineann ar na liostaí atá i gceist a bheith ina hábhar pléadála neamhdhleathachta go bailí (féach, chuige sin, breithiúnas an 15 Meán Fómhair 2016, *Yanukovych* v *an Chomhairle*, T-348/14, EU:T:2016:508, míreanna 57 go 59 agus an cásdlí dá dtagraítear).

44 Sa chás seo, dá bhrí sin, tá dlínse ag an gCúirt saincheist neamhdhleathachta a éisteacht atá teoranta d'fhorálacha Chinneadh 2023/891 agus Rialachán 2023/888 lena leagtar síos critéir (ii) agus (iii), a d'admhaigh an Chomhairle mar fhreagairt ar cheist a chuir an Chúirt ag an éisteacht.

45 I bhfianaise mhír den 21 bhreithiúnas seo, is gá, dá bhrí sin, scrúdú a dhéanamh ar an gcéad saincheist dlí a mhéid a fhéachann sí le hamhras a chaitheamh ar dhlíthiúlacht na bhforálacha lena leagtar síos critéar (ii).

– An chéad chuid den chéad saincheist dlí, lena n-éilítear easpa bunús dlí le Cinneadh 2023/891 agus Rialachán 2023/888, an ceathrú cuid den chéad saincheist dlí, lena n-éilítear mí-úsáid cumhachtaí, agus an cúigiú cuid den chéad saincheist dlí, lena n-éilítear sáruithe ar Airteagail 2, 8 agus 21(1) CAE

46 I gcomhthéacs na chéad choda, an cheathrú cuid agus an chúigiú cuid den chéad saincheist dlí, ar iomchuí iad a scrúdú le chéile, áitíonn an t-iarratasóir, go bunúsach, go saothraítear le Cinneadh 2023/891 agus Rialachán 2023/888 cuspóirí seachas na cuspóirí sin atá an Chomhairle i dteideal a shaothrú i gcomhthéacs CBES.

47 Dar leis an iarratasóir, níl an cuspóir maidir le haontachas tríú Stát leis an Aontas Eorpach a éascú ina chuspóir de chuid CBES, ós rud é go rialaítear an próiseas aontachais le hAirteagal 49 CAE, nach n-áirítear i gcaibidil den Chonradh a bhaineann le CBES. Thairis sin, tá an cuspóir á shaothrú ag an gComhairle i ndáiríre próiseas daonlathach inmheánach tíre comharsanaí a shaobhadh, rud a fhágann gur mí-úsáid cumhachtaí é dul ar iontaoibh Airteagal 29 CAE agus Airteagal 215(2) CFAE chun údar a thabhairt le glacadh Chinneadh 2023/891 agus Rialachán 2023/888 faoi seach. Dar leis an iarratasóir, is é an t-aon chuspóir atá leis na bearta sriantacha sin díriú ar chomhaltaí áirithe den fhreasúra polaitiúil, arna iarraidh sin do Rialtas na Moldóive, arb ionann é agus cur isteach ar phróiseas polaitiúil daonlathach inmheánach Phoblacht na Moldóive de shárú ar Airteagal 2, Airteagal 8 agus Airteagal 21(1) CAE.

48 Cuireann an Chomhairle, le tacaíocht ón gCoimisiún, i gcoinne na hargóinte sin.

49 Sa chás seo, tá Airteagal 29 CAE agus Airteagal 215(2) CFAE, faoi seach, mar bhunús dlí le Cinneadh 2023/891 agus le Rialachán 2023/888, is é sin le rá, bunúis dlí ábhartha CBES, nach bhfuil á ndíospóid ag an iarratasóir iontu féin. Is éard atá i gceist le hargóint an dara ceann ná a fhíorú an dtagann na gníomhartha sin faoi chuimsiú CBES.

50 I ndáil leis sin, mar gheall ar raon feidhme leathan aidhmeanna agus chuspóirí CBES, mar a chuirtear in iúl iad in Airteagal 3(5) agus in Airteagal 21 CAE agus sna forálacha sonracha a bhaineann le CBES, go háirithe Airteagail 23 agus 24 CAE, tugann Cúirteanna an Aontais Eorpaigh lánrogha shuntasach don Chomhairle ábhar na mbeart sriantach a ghlacann an tAontas Eorpach i réimse CBES a shainiú (féach breithiúnas an 27 Iúil 2022, *RT France* v *an Chomhairle*, T-125/22, EU:T:2022:483, mír 52 agus an cásdlí dá dtagraítear).

51 Is i bhfianaise na ngnéithe oibiachtúla a bhféadfaí athbhreithniú breithiúnach a dhéanamh orthu, lena n-áirítear aidhm agus ábhar an bhirt atá i gceist, nach mór athbhreithniú a dhéanamh ar roghnú a bhunúis dlí (féach, chuige sin, breithiúnas an 5 Márta 2015, *Ezz agus páirtithe eile* v *an Chomhairle*, C-220/14 P, EU:C:2015:147, mír 42 agus an cásdlí dá dtagraítear).

52 Sa chás seo, de réir aithris 11 de, is é is cuspóir do Chinneadh 2023/891 srianta taistil agus bearta reoite sócmhainní a fhorchur ar dhaoine atá freagrach as tacú le gníomhaíochtaí nó beartais, nó as iad a chur chun feidhme, ar gníomhaíochtaí nó beartais iad lena mbaintear an bonn de cheannasacht agus de neamhspleáchas Phoblacht na Moldóive agus den daonlathas, den smacht reachta, den chobhsaíocht nó den tslándáil sa Stát sin, nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí nó beartais sin ar an méid sin, agus ar dhaoine, eintitis nó comhlachtaí a bhfuil baint acu leo.

53 De réir aithris 2 de Chinneadh 2023/891, tá na bearta sriantacha sin ina gcuid de bheartas tacaíochta do cheannairí reatha Phoblacht na Moldóive, tír is iarrthóir ar aontachas leis an Aontas Eorpach, arb é is aidhm dó athléimneacht, slándáil, cobhsaíocht, geilleagar agus soláthar fuinnimh na tíre sin a neartú i bhfianaise gníomhaíochtaí díchobhsaitheacha arna ndéanamh ag gníomhaithe seachtracha.

54 Tá an beartas tacaíochta sin féin mar chuid den chomhthéacs a luaitear in aithrisí 3 agus 4 de Chinneadh 2023/891, ar dá réir a rinne Rialtas na Moldóive dul chun cinn suntasach maidir leis an daonlathas agus an smacht reachta a neartú agus sa chomhrac i gcoinne an éillithe, ach tá an iliomad géarchéimeanna os a chomhair agus tá bagairtí díreacha ar a cobhsaíocht ag dul i méid, ag eascairt as grúpaí inmheánacha a bhfuil leasanna dílsithe acu agus as Cónaidhm na Rúise araon, a rannchuidíonn go minic leis an tír a atreorú óna conair athchóirithe. Is léir freisin ó aithris 6 den chinneadh sin, de réir mheasúnú na Comhairle, gur iarradh le gníomhaíochtaí díchobhsaitheacha den sórt sin freagairt láithreach i bhfianaise a thábhachtaí atá cobhsaíocht Phoblacht na Moldóive mar thír is iarrthóir ar aontachas leis an Aontas Eorpach atá suite ag a teorainneacha.

55 Is sa chomhthéacs sin a luaigh an Chomhairle, in aithris 7 de Chinneadh 2023/891, gur bagairt don daonlathas agus don smacht reachta agus do chobhsaíocht agus do shlándáil Phoblacht na Moldóive iad na daoine atá freagrach as gníomhartha foréigin.

56 I bhfianaise chuspóir agus ábhar Chinneadh 2023/891, is léir, dá bhrí sin, go bhfuil baint dhíreach ag an gcinneadh sin le cuspóirí CBES a leagtar amach in Airteagal 21(2)(b) CAE, sa mhéid is go bhféachann sé, go bunúsach, leis an daonlathas agus an smacht reachta i bPoblacht na Moldóive a chomhdhlúthú agus tacú leo.

57 Sa chomhthéacs sin, ní mór a mheas go bhféadfadh eagrú, treorú nó rannpháirtíocht i léirsithe foréigneacha nó i ngníomhartha eile foréigin a bheith ina údar le gníomhaíocht an Aontais faoi chuimsiú CBES bunaithe ar an gcuspóir an daonlathas agus an smacht reachta a chomhdhlúthú agus tacú leo i dtríú tír.

58 Murab ionann agus léirsithe síochánta, atá ina gcuid bhunriachtanach den daonlathas sa smacht reachta, d'fhéadfadh léirsithe foréigneacha an bonn a bhaint d'fhondúireachtaí dlíthiúla agus institiúideacha na tíre lena mbaineann agus ní thagann siad faoi raon feidhme an chirt bhunúsaigh chun saoirse comhthionóil shíochánta a ráthaítear le hAirteagal 11 den Choinbhinsiún chun Cearta an Duine agus Saoirsí Bunúsacha a Chosaint, a síníodh sa Róimh an 4 Samhain 1950 ('ECHR') agus le hAirteagal 12(1) den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh ('an Chairt').

59 Dá bhrí sin, d'fhéadfaí critéar (ii) a thabhairt isteach i ndlíchóras an Aontais le Cinneadh 2023/891 agus le Rialachán 2023/888 bunaithe, faoi seach, ar Airteagal 29 CAE agus ar Airteagal 215(2) CFAE.

60 Ní féidir an chonclúid sin a thabhairt faoi cheist le hargóintí an iarratasóra.

61 Ar an gcéad dul síos, is gá diúltú don argóint, trí iarracht a dhéanamh aontachas tíre is iarrthóir leis an Aontas Eorpach a éascú, go saothraíonn an Chomhairle cuspóir nach mbaineann le CBES.

62 Is réamhchoinníoll d'aontachas leis an Aontas Eorpach é urraim don smacht reachta, ar luach bunriachtanach é ar a bhfuil an tAontas Eorpach fothaithe, agus le hAirteagal 21(2)(b) CAE tugtar de chumhacht don Chomhairle bearta sriantacha a ghlacadh chun tacú, *inter alia*, leis an smacht reachta i dtríú tír. Dá bhrí sin, tá an Chomhairle inniúil ar bhearta sriantacha a ghlacadh chun tacú leis an smacht reachta i dtríú tír is iarrthóir ar bhallraíocht san Aontas.

63 Ina dhiaidh sin, ní éireoidh le hargóint an iarratasóra lena líomhnaítear mí-úsáid cumhachtaí. De réir cásdlí socair, ní dhéantar beart a chur ó bhail trí mhí-úsáid cumhachtaí ach amháin má dhealraíonn sé, ar bhonn fianaise oibiachtúil, ábhartha agus chomhsheasmhach, gur glacadh é go heisiach, nó ar a laghad go cinntitheach, chun críocha seachas na críocha sin ar tugadh an chumhacht atá i gceist dóibh nó chun nós imeachta a sheachaint a fhorordaítear go sonrach leis na Conarthaí chun déileáil le himthosca an cháis (féach breithiúnas an 15 Samhain 2023, *OT v an Chomhairle*, T-193/22, EU:T:2023:716, mír 208 agus an cásdlí dá dtagraítear).

64 Mar sin féin, níor chuir an t-iarratasóir an fhianaise sin ar fáil lena bhféadfaí a shuí gur shaothraigh an Chomhairle cuspóirí seachas na cuspóirí a leagtar amach i gCinneadh 2023/891. Go háirithe, ós rud é gur thug an Chomhairle freagra dearfach ar iarraidh ar thacaíocht ón Aontas i bhfianaise gníomhaíochtaí a d'fhéadfadh Poblacht na Moldóive a dhíchobhsú, ní chiallaíonn sé sin go bhfuil na gníomhartha a glacadh sa cháil sin curtha ó bhail ag mí-úsáid cumhachtaí. Ar an gcaoi chéanna, tagann foclaíocht ghinearálta na gcritéar liostaithe atá i gceist salach ar an líomhain gur ceapadh na bearta sriantacha 'go sonrach chun díriú ar na príomhcheannairí freasúra', rud a fhágann gur féidir iad a chur i bhfeidhm maidir le catagóirí daoine seachas daoine polaitiúla.

65 Ar deireadh, ós rud é go suitear gur tugadh de chumhacht don Chomhairle Cinneadh 2023/891 agus Rialachán 2023/888 a ghlacadh, go háirithe chun tacú leis an daonlathas agus leis an smacht reachta i bPoblacht na Moldóive i gcomhréir le hAirteagal 21(2)(b) CAE, ní éireoidh leis an argóint lena líomhnaítear sáruithe ar Airteagal 2, Airteagal 8 agus Airteagal 21(1) den Chonradh sin.

66 Murab ionann agus an méid a mhaíonn an t-iarratasóir sa ráiteas modhnaithe, ní dhéantar na conclúidí thuas a neamhbhailíochtú ach oiread toisc gur luaigh an Chomhairle nach raibh doiciméid aige a bhaineann le hiarraidh Phoblacht na Moldóive ar thacaíocht, dá dtagraítear in aithris 10 de Chinneadh 2023/891.

67 I ndáil leis sin, ní mhíníonn an t-iarratasóir conas is féidir a shuí, in éagmais doiciméad a bhaineann leis an iarraidh sin, go bhfuil Cinneadh 2023/891 agus Rialachán 2023/888 curtha ó bhail mar gheall ar aon neamhdhleathacht.

68 Dá bhrí sin, ní mór diúltú don chéad chuid, don cheathrú cuid agus don chúigiú cuid den chéad fhoras achomhairc toisc iad a bheith gan bhunús.

– *An dara cuid den chéad saincheist dlí, lena n-éilítear sárú ar phrionsabal na comhréireachta*

69 Áitíonn an t-iarratasóir go bhfuil léiriú na Comhairle ar chritéar (ii) díréireach agus mar thoradh air sin go bhféadfadh go leor polaiteoirí san Aontas é a chomhlíonadh. Dar leis, i bhfianaise an chirt bhunúsaigh chun saoirse comhthionóil shíochánta, ní fhéadfadh ach léirsithe arna n-eagrú d'aon ghnó chun gníomhartha foréigin a dhéanamh a bheith faoi réir bearta sriantacha.

70 Cuireann an Chomhairle, le tacaíocht ón gCoimisiún, i gcoinne na hargóinte sin.

71 I ndáil leis sin, maidir le hathbhreithniú breithiúnach ar chomhlíonadh phrionsabal na comhréireachta, chinn an Chúirt nach mór lánrogha leathan a cheadú do reachtas an Aontais i réimsí ina raibh roghanna polaitiúla, eacnamaíocha agus sóisialta i gceist, agus inar iarradh air measúnuithe casta a dhéanamh. Thug sí le tuiscint uaidh sin nach bhféadfaí difear a dhéanamh do dhlíthiúlacht birt arna ghlacadh sna réimsí sin ach amháin más léir go raibh an beart míchuí i bhfianaise an chuspóra a bhí an institiúid inniúil ag iarraidh a shaothrú (féach breithiúnas an 28 Márta 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, mír 146 agus an cásdlí dá dtagraítear).

72 Sa chás seo, murab ionann agus an méid a mhaíonn an t-iarratasóir go bunúsach, ní féidir a mheas go bhfuil ciorcal na ndaoine a bhféadfadh bearta sriantacha a bheith dírithe orthu bunaithe ar chritéar (ii) díréireach.

73 Is léir ó fhoclaíocht Airteagal 1(1)(a)(ii) agus Airteagal 2(1)(a)(ii) de Chinneadh 2023/891 nach dtugann aon eagraíocht, treorú nó rannpháirtíocht i léirsiú foréigneach nó i ngníomhartha eile foréigin údar le bearta sriantacha a ghlacadh.

74 Ar an gcéad dul síos, chun go nglacfar bearta sriantacha ar bhonn an chritéir sin, ní mór do ghníomhaíochtaí an duine lena mbaineann an bonn a bhaint de cheannasacht agus de neamhspleáchas Phoblacht na Moldóive, nó den daonlathas, den smacht reachta, den chobhsaíocht nó den tslándáil sa Stát sin nó bagairt a dhéanamh orthu. Is é sin le rá, ní mór do na gníomhaíochtaí sin a bheith in ann an bonn a bhaint d'fhondúireachtaí dlíthiúla agus institiúideacha na tíre sin (féach, de réir analaí, breithiúnas an 15 Meán Fómhair 2016, *Yanukovych* v *an Chomhairle*, T-346/14, EU:T:2016:497, mír 101).

75 Ina dhiaidh sin, mar a thugann an t-iarratasóir faoi deara, tugtar le tuiscint le húsáid na dtéarmaí 'léirsithe foréigneacha' agus 'gníomhartha eile foréigin' nach féidir bearta sriantacha a ghlacadh i gcoinne daoine atá freagrach as léirsithe a eagrú, a stiúradh nó as páirt a ghlacadh iontu, léirsithe a chumhdaítear leis an gceart chun saoirse comhthionóil shíochánta a chumhdaítear in Airteagal 11 de ECHR agus in Airteagal 12(1) den Chairt.

76 I ndáil leis sin, leanann sé ó chásdlí na Cúirte Eorpaí um Chearta an Duine a bhaineann le hAirteagal 11 de ECHR, nach mór a chur san áireamh de bhun Airteagal 52(3) den Chairt chun brí agus raon feidhme an chirt chun saoirse comhthionóil shíochánta a chumhdaítear in Airteagal 12(1) de a chinneadh, nach féidir le haon léiriú inar aimsíodh foréigean údar a thabhairt le bearta sriantacha a ghlacadh i gcoinne a eagraithe.

77 De réir na Cúirte Eorpaí um Chearta an Duine, tá feidhm ag an gceart chun saoirse comhthionóil shíochánta maidir le gach cruinniú, seachas na cruinnithe sin ina spreagtar eagraithe nó rannpháirtithe le rúin fhoréigneacha, ina spreagtar foréigean nó ina n-athbhunaítear bunsraith na sochaí daonlathaí ar bhealach eile (féach an Chúirt Eorpach um Chearta an Duine, an 15 Deireadh Fómhair 2015, *Kudrevičius agus páirtithe eile v. an Liotuáin*,

CE:ECHR:2015:1015JUD003755305, mír 92 agus an cásdlí dá dtagraítear). Thairis sin, ní scoireann duine den cheart chun saoirse comhthionóil shíochánta a bheith aige mar thoradh ar fhoréigean treallach nó éagóir eile a rinne daoine eile le linn an léirsithe, ar choinníoll go bhfuil intinn nó iompar an duine lena mbaineann fós síochánta (féach ECtHR, an 5 Eanáir 2016, *Frumkin v. an Rúis*, CE:ECHR:2016:0105JUD007456812, mír 99 agus an cásdlí dá dtagraítear).

78 Ar deireadh, tá gaol réasúnach idir critéar (ii) agus na cuspóirí atá á saothrú le Cinneadh 2023/891 agus le Rialachán 2023/888. A mhéid a bhí sé beartaithe ag an gComhairle tacú, *inter alia*, leis an daonlathas agus leis an smacht reachta i bPoblacht na Moldóive trí chosc a chur ar ghníomhaíochtaí díchobhsaithe arna ndéanamh ag gníomhaithe seachtracha a bheith ina mbagairt ar aontachas na tíre sin leis an Aontas Eorpach, tá an cur chuige maidir le díriú orthu siúd atá freagrach as léirsithe foréigneacha nó gníomhartha eile foréigin a eagrú, a stiúradh nó páirt a ghlacadh iontu, ar léirsithe foréigneacha nó gníomhartha foréigin iad ar dócha go mbainfí an bonn den aontachas sin leo, comhsheasmhach leis na cuspóirí sin.

79 I bhfianaise an mhéid thuas, dealraíonn sé nach bhfuil critéar (ii) míchuí go follasach ag féachaint do na cuspóirí atá á saothrú ag an gComhairle.

80 Dá bhrí sin, ní mór diúltú don dara cuid den chéad fhoras achomhairc toisc í a bheith gan bhunús.

– An tríú cuid den chéad saincheist dlí, lena n-éilítear sárú ar phrionsabal na deimhneachta dlíthiúla

81 Áitíonn an t-iarratasóir gur sháraigh an Chomhairle prionsabal na deimhneachta dlíthiúla ar an bhforas go bhfágann na critéir a leagtar amach i gCinneadh 2023/891 agus i Rialachán 2023/888 nach féidir le duine spriocdhírithe éalú ó na bearta sriantacha, beag beann ar a iompar. I ndáil leis sin, ina freagra an 13 Bealtaine 2024 ar iarraidh an iarratasóra ar rochtain ar dhoiciméid ar bhonn Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2001 maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún (IO 2001 L 145, lch. 43), luaigh an Chomhairle go raibh an baol ann, le nochtadh na ngníomhartha ullmhúcháin do na gníomhartha atá faoi chonspóid, go mbainfí a n-éifeachtacht de na bearta sriantacha trína léiriú conas a d'fhéadfadh na daoine lena mbaineann éalú níos éasca ó chóras na mbeart sriantach, rud a bheadh ar neamhréir le prionsabal na deimhneachta dlíthiúla.

82 Thairis sin, tá sé i gceist le critéar (ii) smachtbhannaí coiriúla a fhorchur go cúlghabhálach maidir le hiompar roimhe seo agus níl sé soiléir go leor.

83 Cuireann an Chomhairle, le tacaíocht ón gCoimisiún, i gcoinne na hargóinte sin.

84 Ciallaíonn prionsabal na deimhneachta dlíthiúla go gcaithfidh reachtaíocht an Aontais a bheith cinnte agus go mbeidh a cur i bhfeidhm intuartha ag na daoine atá faoina réir (féach breithiúnas an 17 Feabhra 2017, *Islamic Republic of Iran Shipping Lines agus páirtithe eile* v *an Chomhairle*, T-14/14 agus T-87/14, EU:T:2017:102, mír 192 agus an cásdlí dá dtagraítear). Ní mór don reachtaíocht sin a bheith soiléir agus beacht, ionas go mbeidh daoine aonair in ann a fháil amach go soiléir cad iad a gcearta agus a n-oibleagáidí agus go bhféadfaidh siad bearta a dhéanamh dá réir sin (féach breithiúnas an 28 Márta 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, mír 161 agus an cásdlí dá dtagraítear).

85 Sa chás seo, ar an gcéad dul síos, níor shainaithin an t-iarratasóir na gnéithe de chritéar (ii) nach raibh soiléireacht ná beachtas ag baint leo, dar leis.

86 Ina dhiaidh sin, ní mór diúltú don mhaíomh go bhfuil sé i gceist le critéar (ii) pionós a ghearradh ar dhaoine áirithe mar gheall ar a n-iompar roimhe seo.

87 Mar riail ghinearálta, ní pionós coiriúil iad na bearta sriantacha, ós rud é go ndéantar na cistí atá i gceist a reo mar bheart réamhchúraim agus, dá bhrí sin, mar bheart sealadach.

88 Sa chás seo, léirítear cineál réamhchúraim na mbeart sriantach atá i gceist le haithrisí 4 agus 5 agus 7 go 10 de Chinneadh 2023/891, ónar léir go bhfuil na critéir liostaithe éagsúla a leagtar síos ann beartaithe chun gníomhartha díchobhsaithe a chomhrac arb ionann iad agus 'bagairt' ar an daonlathas agus ar an smacht reachta i bPoblacht na Moldóive.

89 Is é sin le rá, ní ghearrtar pionós ar na daoine atá freagrach as gníomhaíochtaí díchobhsaitheacha den sórt sin as a n-iompar roimhe seo, ach tá siad faoi réir bearta sriantacha toisc gur mheas an Chomhairle, mar gheall ar a ngníomhaíochtaí, go raibh siad, tráth a glacadh na bearta sin, ina mbagairt ar an daonlathas agus ar an smacht reachta sa tír sin.

90 I ndáil leis sin, tá na bearta beartaithe go bunúsach chun cosc a chur ar ghníomhartha den sórt sin a dhéanamh nó a athdhéanamh agus tá siad bunaithe níos mó ar mheasúnú ar bhagairt atá ann faoi láthair nó a bheidh ann amach anseo ná ar mheasúnú ar iompar roimhe seo (féach, de réir analaí, breithiúnas an 23 Deireadh Fómhair 2008, *People's Mojahedin Organisation of Iran* v *an Chomhairle*, T-256/07, EU:T:2008:461, mír 110). Bheadh sé d'éifeacht ag aon léiriú eile go gceanglófaí ar an gComhairle brath go hiomlán ar iompar tar éis na critéir atá i gceist a thabhairt isteach, rud a cheilfeadh éifeachtacht na gcumhachtaí a thugtar di le hAirteagal 29 CAE agus le hAirteagal 215 CFAE.

91 Ar deireadh, ní éireoidh leis an maíomh go bhfuil sé dodhéanta éalú ó na bearta sriantacha mar gheall ar fhoclaíocht an chritéir sin.

92 Tá bailíocht na mbeart sriantach faoi réir leanúint na n-imthosca fíorasacha agus dlíthiúla as ar eascair a nglacadh agus faoi réir an ghá iad a choinneáil ar bun chun an cuspóir a bhaineann leo a bhaint amach. Dá bhrí sin, is faoin gComhairle atá sé, agus athbhreithniú tréimhsiúil á dhéanamh aici ar na bearta sriantacha sin, measúnú nuashonraithe a dhéanamh ar an staid agus measúnú a tharraingt suas ar thionchar na mbeart sin, d'fhonn a chinneadh ar chumasaigh siad na cuspóirí atá á saothrú trí ainmneacha na ndaoine agus na n-eintiteas lena mbaineann a chur ar an liosta atá i gceist den chéad uair nó an féidir fós teacht ar an gconclúid chéanna maidir leis na daoine agus na heintitis sin (féach breithiúnas an 15 Samhain 2023, *OT* v *an Chomhairle*, T-193/22, EU:T:2023:716, mír 168 agus an cásdlí dá dtagraítear).

93 I ndáil leis sin, ní bhunaítear leis an argóint atá bunaithe ar ábhar an fhreagra ón gComhairle an 13 Bealtaine 2024 ar an iarratas dearbhúcháin ar rochtain a chuir ionadaithe an iarratasóra isteach ar bhonn Rialachán Uimh. 1049/2001 go sáraítear prionsabal na deimhneachta dlíthiúla le Cinneadh 2023/891 agus Rialachán 2023/888.

94 Leis an argóint sin, féachtar, i ndáiríre, le dlíthiúlacht an chinnidh ón gComhairle an 13 Bealtaine 2024 lena ndiúltaítear go páirteach rochtain ar dhoiciméid áirithe a cháineadh. Ós rud é go bhféadfadh an cinneadh sin a bheith ina ábhar caingne le haghaidh neamhniú faoin

gceathrú mír d'Airteagal 263 CFAE, ní féidir leis an iarratasóir brath ar neamhdhleathacht an chinnidh sin i gcomhthéacs na n-imeachtaí seo (féach, de réir analaí, breithiúnas an 28 Márta 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, mír 128 agus an cásdlí dá dtagraítear).

95 Dá bhrí sin, ní mór diúltú don tríú cuid den chéad fhoras achomhairc toisc í a bheith gan bhunús.

96 I bhfianaise an mhéid sin roimhe seo, ní mór diúltú don chéad fhoras achomhairc ina iomláine toisc é a bheith gan bhunús.

An tríú saincheist dlí, lena n-éilítear earráidí measúnaithe

97 Ar an gcéad dul síos, áitíonn an t-iarratasóir nach féidir aon luach cruthúnais a thabhairt do na hailt phreasa atá i gcomhad fianaise na Comhairle, ós rud é nach bhfuil preas na Moldóive neamhspleách. Thairis sin, is i gcás nach bhfuil cumhachtaí imscrúdaitheacha ag an gComhairle i dtríú tír, agus sa chás sin amháin, is féidir léi brath ar ailt phreasa den sórt sin. Sa chás seo, bhí toscaireacht an Aontais chuig Poblacht na Moldóive go hiomlán in ann imscrúduithe a dhéanamh ar an láthair.

98 Ar an dara dul síos, ní féidir cruinnithe an 19 Meitheamh 2022 agus an 12 Márta 2023 a aicmiú mar chruinnithe 'foréigneacha' de réir bhrí chritéar (ii).

99 Dar leis an iarratasóir, rinneadh na hagóidí sin, a rinne éilimh dhlisteanacha i gcoinne an titim ar an gcaighdeán maireachtála i bPoblacht na Moldóive, go síochánta agus níl aon bhaint acu le hiarrachtaí an tír sin a dhíchobhsú. A mhalairt ar fad, ní léiríonn siad ach obair an fhreasúra a toghadh go daonlathach. Thairis sin, is iad na póilíní amháin is cúis leis na gníomhaíochtaí foréigneacha a aimsíodh le linn na gcruinnithe sin, rud a chuir bac ar rochtain na rannpháirtithe ar áiteanna na gcruinnithe agus a choinnigh agóideoirí gan údar. Thairis sin, níl sé neamhdhleathach luach saothair a thabhairt do dhaoine aonair as páirt a ghlacadh i léirsithe. I ndáil leis sin, bhí sé i gceist leis an gcistiú dá dtagraítear ag an gComhairle iompar léirsitheoirí a áirithiú agus bia agus trealamh a chur ar fáil dóibh chun a chur ar a gcumas páirt a ghlacadh sna hagóidí, agus chuige sin amháin. Ar deireadh, séanann an t-iarratasóir gur eagraigh sé 'turais' go dtí an Tuirc chun oiliúint a chur ar dhaoine óga na Moldóive i dteicnící a d'fhéadfadh suaitheadh ollmhór a chruthú le linn na n-agóidí. Áitíonn sé nár chabhraigh a pháirtí, a bhfuil taithí aige ar imeachtaí a eagrú, ach le heagraíocht óige óstán a chur in áirithe sa Tuirc agus gníomhaíochtaí a eagrú.

100 Maidir leis na gníomhartha coimeádta, áitíonn an t-iarratasóir nach bhféadfadh na himscrúduithe agus na himeachtaí breithiúnacha arna dtionscnamh i gcomhthéacs ard-éillithe agus gan urraim do chearta na cosanta a áirithiú tacú lena ainm a choinneáil ar na liostaí atá i gceist. Ina theannta sin, cuireann sé in iúl go bhfuil na hAirteagail atá i ndoiciméad WK 6381/2023 níos mó ná bliain ó shin agus nár mhínigh an Chomhairle conas a lean sí, tar éis dhíscaoileadh a pháirtí i mí an Mheithimh 2023, de léirsithe foréigneacha a eagrú de réir bhrí chritéar (ii).

101 Cuireann an Chomhairle, le tacaíocht ón gCoimisiún, i gcoinne na hargóinte sin.

– An fhianaise a chuir an Chomhairle san áireamh chun tacú leis an measúnú gur eagraigh agus gur threoraigh an t-iarratasóir agóidí foréigneacha de réir bhrí chritéar (ii)

102 Ar an gcéad dul síos, maidir leis an gceist an raibh an Chomhairle in ann na gníomhartha atá faoi chonspóid a ghlacadh gan seiceálacha ar an láthair a dhéanamh í féin, ba cheart a mheabhrú, in éagmais cumhachtaí imscrúdaitheacha i dtríú tíortha, nach mór measúnú údaráis an Aontais a ghlacann bearta sriantacha a bheith bunaithe, i ndáiríre, ar fhoinsí faisnéise, tuarascálacha, ailt phreasa nó foinsí faisnéise comhchosúla eile atá ar fáil go poiblí (féach breithiúnas an 20 Márta 2024, *Belshyna* v *an Chomhairle*, T-115/22, EU:T:2024:187, mír 68 agus an cásdlí dá dtagraítear).

103 Sa chás seo, ní chiallaíonn an fíoras go bhfuil toscaireacht ag an Aontas Eorpach i bPoblacht na Moldóive go bhfuil cumhachtaí imscrúdaitheacha aige sa tír sin. Níl sé de chumhacht ag an tarmligean sin imscrúduithe a dhéanamh i gcríoch na Moldóive chun fianaise a lorg lena bhféadfaí údar a thabhairt le bearta sriantacha a bheith á nglacadh ag an gComhairle.

104 Ós rud é gur glacadh an córas beart sriantach atá i gceist mar fhreagairt ar iarraidh ar thacaíocht ó Phoblacht na Moldóive agus ós rud é gur tír is iarrthóir ar aontachas leis an Aontas Eorpach í, ní chuirtear ó bhail an cinneadh nach bhfuil aon chumhachtaí imscrúdaitheacha ag an Aontas Eorpach sa tríú tír sin.

105 Dá bhrí sin, chun na gníomhartha atá faoi chonspóid a ghlacadh, d'fhéadfadh an Chomhairle brath ar fhaisnéis atá ar fáil go poiblí, amhail naisc chuig suíomhanna gréasáin, ailt phreasa agus seatanna scáileáin a bhaineann leis na himeachtaí arna n-eagrú ag an iarratasóir agus ag a pháirtí.

106 Ar an dara dul síos, maidir le hiontaofacht na fianaise ar ar bhraith an Chomhairle chun na gníomhartha atá faoi chonspóid a ghlacadh, ní mór a mheabhrú gurb é an prionsabal atá i réim i ndlí an Aontais ná measúnú gan srian ar fhianaise as a leanann sé, i gcás ina bhfuarthas fianaise i gceart, gurb é an t-aon chritéar ábhartha chun luach cruthúnais na fianaise a thugtar ar aird go dleathach a mheas ná a inchreidteacht (féach breithiúnas an 26 Meán Fómhair 2018, *Infineon Technologies* v *an Coimisiún*, C-99/17 P, EU:C:2018:773, mír 65 agus an cásdlí dá dtagraítear).

107 É sin ráite, is faoin iarratasóir atá sé an fhianaise a d'fhéadfadh amhras a ardú maidir lena hiontaofacht a shainaithint go beacht (féach breithiúnas an 8 Márta 2023, *Assaad* v *an Chomhairle*, T-426/21, EU:T:2023:114, mír 86 agus an cásdlí dá dtagraítear).

108 Sa chomhthéacs sin, in éagmais aon argóint shonrach a bhaineann leis an bhfianaise ar bhraith an Chomhairle uirthi chun na gníomhartha atá faoi chonspóid faoi chritéar (ii) a ghlacadh, ní leor cur i láthair ginearálta an iarratasóra maidir le 'tírdhreach na meán sa Mholdóiv' chun luach cruthúnais na n-alt preasa sna doiciméid sin a bhaint, a thagann, ina theannta sin, ní hamháin ó fhoinsí Moldóvacha, ach ó fhoinsí Rómáinise, Béarla agus Meiriceánacha freisin, nach gcaitear amhras ar a n-iontaofacht.

109 Is fíor, mar shampla, gur cháin an t-iarratasóir easpa neamhspleáchais líomhnaithe na suíomhanna gréasáin 'anticorupție.md' agus 'deschide.md'.

110 Ar an gcéad dul síos, áfach, tá alt preasa amháin ón suíomh gréasáin 'anticorupție.md' i ndoiciméid WK 6381/2023 agus WK 2428/2024 araon agus ní bhaineann siad ach leis na líomhaintí maidir le maoiniú neamhdhleathach páirtithe polaitiúla ag an iarratasóir, rud a d'fhágfadh go mbeadh sé faoi dhliteanas i leith mí-iompar tromchúiseach airgeadais maidir le

cistí poiblí de réir bhrí chritéar (iii). Dá bhrí sin, ní thacaíonn na hAirteagail sin le measúnú na Comhairle go bhfuil an t-iarratasóir freagrach as agóidí foréigneacha a eagrú agus a stiúradh de réir bhrí chritéar (ii). Dá bhrí sin, ní bhaineann siad le hábhar chun measúnú a dhéanamh ar dhlíthiúlacht na ngníomhartha atá faoi chonspóid a mhéid atá siad bunaithe ar chritéar (ii).

111 Ar an dara dul síos, maidir leis an gcáineadh a bhaineann leis an suíomh gréasáin 'deschide.md', is leor a thabhairt faoi deara nach bhfuil aon ailt phreasa ón suíomh gréasáin sin i gcomhaid fianaise na Comhairle.

112 Sna himthosca sin, ní mór diúltú don argóint lena líomhnaítear easpa luach cruthúnais na fianaise i ndoiciméid WK 6381/2023 agus WK 2428/2024 mar argóint neamhéifeachtach.

– Fiúntais na gcúiseanna le hainm an iarratasóra a áireamh agus a choinneáil ar na liostaí atá i gceist faoi chritéar (ii)

113 Ar dtús, tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach ndéanann an t-iarratasóir agóid gur eagraigh a pháirtí roinnt léirsithe in Chișinău i gcoinne an rialtais in 2022 agus 2023.

114 I bhfianaise an chásdlí dá dtagraítear i mír 76 den bhreithiúnas seo, chun bheith in ann na léirithe sin a aicmiú mar léirithe 'foréigneacha' de réir bhrí chritéar (ii), is gá scrúdú a dhéanamh an ndearna an Chomhairle a dualgas cruthúnais a chomhlíonadh trí shraith comharthaí a thabhairt ar aird atá sonrach, beacht agus comhsheasmhach go leor chun a shuíomh go raibh an t-iarratasóir, ina cháil mar cheannaire ar an bpáirtí a d'eagraigh na léirsithe atá i gceist, á stiúradh ag rúin fhoréigneacha nó gur ghríosaigh sé foréigean nó gur athbhunaigh sé bunsraitheanna na sochaí daonlathaí ar bhealach eile.

115 I ndáil leis sin, ar an gcéad dul síos, is léir ó fhianaise Uimh. 9 agus Uimh. 17 de dhoiciméad WK 6381/2023, eadhon ailt a foilsíodh, faoi seach, an 7 Márta 2023 ar an suíomh gréasáin 'HotNews.ro' agus an 17 Aibreán 2023 ar shuíomh gréasáin an nuachtáin Times, gur eagraigh páirtí an iarratasóra turas go Belek (an Tuirc) idir an 3 agus an 6 Márta 2023, chun oiliúint a chur ar thart ar 80 duine i dteicnící lenar féidir suaitheadh ollmhór a chruthú le linn léirsithe, go háirithe trí chaismí a spreagadh leis na póilíní trí iarracht a dhéanamh dambaí a bhrú agus trí chlocha nó buamaí fumigenacha a lainseáil.

116 Maidir leis an bpointe seo, ní shéanann an t-iarratasóir gurb ann do thuras chun na Tuirce arna eagrú le cúnamh óna pháirtí. Áitíonn sé, áfach, gur laethanta saoire iad sin do bhaill d'eagraíocht óige agus nár chabhraigh a pháirtí leo ach an t-óstán a chur in áirithe agus gníomhaíochtaí a eagrú, toisc go raibh 'tuilleadh taithí aige ar imeachtaí den sórt sin a eagrú'.

117 Mar sin féin, ní thacaíonn aon fhianaise ar an gcomhad leis an maíomh sin.

118 Go háirithe, níor thug an t-iarratasóir aon fhianaise ar aird lena gcuirfí ar chumas na Cúirte a mheas an raibh rannpháirtíocht a pháirtí i mbainistiú an turais sin teoranta d'áirithint óstáin agus d'eagrú gníomhaíochtaí nó, ar bhonn níos ginearálta, ar eagraigh a pháirtí turais eile den sórt sin san am a chuaigh thart. I ndáil leis sin, ní léirítear le cairt a pháirtí, a tháirgtear in Iarscríbhinn A.7 a ghabhann leis an iarratas, gurb é cuspóir a pháirtí, mar shampla, laethanta saoire a eagrú thar lear, rud a bhaineann de chreidiúnacht an líomhain go bhfuil taithí ag a pháirtí ar imeachtaí den sórt sin a eagrú.

119 Dá bhrí sin, níl earráid mheasúnaithe ag baint leis an ráiteas ar fhorais na ngníomhartha atá faoi chonspóid gur ghlac an t-iarratasóir páirt in oiliúint daoine d'fhonn corraíl agus corraíl a chruthú le linn na n-agóidí i bPoblacht na Moldóive.

120 Ar an dara dul síos, léiríonn roinnt píosaí fianaise ar bhealach nithiúil, beacht agus comhsheasmhach gur roghnaigh páirtí an iarratasóra go leor daoine agus gur thug sé luach saothair dóibh chun páirt a ghlacadh sna hagóidí atá i gceist. Is léir, go háirithe, go raibh sé ar intinn ag an iarratasóir a bheith rannpháirteach sna hagóidí sin daoine áirithe a bhfuil próifíl ar leith acu a d'fhéadfadh a bheith ina gcúis le mí-ord agus corraíl le linn na n-agóidí sin, agus é mar aidhm leis sin an rialtas a imeaglú.

121 I ndáil leis sin, tagraíonn fianaise Uimh. 13 de dhoiciméad WK 6381/2023, eadhon alt a foilsíodh an 3 Deireadh Fómhair 2022 ar an suíomh gréasáin 'Zdg.md', d'imscrúdú arna dhéanamh ag iriseoirí a insíothlaigh imeacht arna eagrú ag páirtí an iarratasóra.

122 Ar an gcéad dul síos, leagtar béim san Airteagal seo ar eagrú casta pháirtí an iarratasóra chun daoine a roghnú, iad a thabhairt isteach i mionbhusanna ag ionad na n-imeachtaí agus luach saothair idir 200 agus 400 lei Moldóvach (MDL) (thart ar EUR 10 go 20) a íoc leo mar chúiteamh ar chúpla uair an chloig rannpháirtíochta sna himeachtaí. De réir an Airteagail sin, íocadh suas le USD 200 (thart ar EUR 185) le daoine eile as dhá oíche a champáil i bpubaill os comhair Pharlaimint na Moldóive.

123 Ina dhiaidh sin, déanann an t-alt seo cur síos ar na teicnící a úsáideann ionadaithe páirtí chun a stratagem a cheilt. Ar an gcéad dul síos, d'úsáid siad teanga chódaithe eatarthu féin agus iad ag cur in iúl faoin luach saothair a íocadh leis na daoine a d'earcaigh siad. Ar an dara dul síos, i gcás ina ndearna na póilíní seiceáil orthu, thug siad ticéad bus do gach duine ar bhealach a bhí in ann a mhaíomh gur fhéach siad le taisteal chuig na hagóidí ar a mbealach féin agus go ndearna mionbhusanna pháirtí an iarratasóra é a aisghabháil ón mbóthar.

124 Ar deireadh, is léir ón Airteagal sin gur thug ionadaithe pháirtí an iarratasóra treoracha dóibh siúd a bhí i láthair ar bhealach a d'fhéadfaidís iad féin a léiriú go gníomhach. Iad siúd a léirigh níos lú díograis, cuireadh faoi chois iad.

125 Comhthacaítear leis an luach saothair a íoctar le daoine a earcaítear chun páirt a ghlacadh sna hagóidí le fianaise Uimh. 20 de dhoiciméad WK 6381/2023, eadhon alt a foilsíodh an 28 Deireadh Fómhair 2022 ar shuíomh gréasáin nuachtán Washington Post, ina dtagraítear do ghabháil 24 dhuine, lena n-áirítear comhaltaí de pháirtí an iarratasóra, agus urghabháil 20 mála líonta le ticéid le haghaidh MDL 3.5 milliún (thart ar EUR 183 000) san iomlán a bhí beartaithe a úsáid chun na himeachtaí a mhaoiniú.

126 Tacaíonn fianaise Uimh. 18 agus Uimh. 19 de dhoiciméad WK 6381/2023 freisin leis an bhfíoras gur roghnaigh páirtí an iarratasóra cuid de na daoine a bhí i láthair ag na hagóidí, eadhon ailt a foilsíodh an 17 Feabhra 2023 ar shuíomh gréasáin an nuachtáin *Times*.

127 Mínítear sna hAirteagail sin, trí, *inter alia*, ráiteas ó dhuine de na hiriseoirí a insíothlaíodh sna hagóidí a chur ar aghaidh, gur roghnaigh an t-iarratasóir comhaltaí de ghrúpaí paraimíleata agus iarshaighdiúirí agus iarphóilíní chun corraíl shóisialta a chruthú ag na cruinnithe sin.

128 Leanann sé ón méid sin roimhe seo, murab ionann agus an méid a mhaíonn an t-iarratasóir, go ndeachaigh eagrú na n-imeachtaí níos faide ná modhanna iompair a sholáthar chun taisteal chucu.

129 Go háirithe, léiríonn an fhianaise a chuir an Chomhairle isteach gur bhunaigh an páirtí daoine agus gur roghnaigh siad daoine a bhfuil próifíl an-speisialta acu a d'fhéadfadh a bheith ina gcúis le foréigean agus a d'fhéadfadh páirt a ghlacadh i léirsithe ar chúiseanna airgeadais i bpáirt agus, dá bhrí sin, nach mbaineann siad le cuspóir na léirsithe. Sa mhéid sin, ní féidir a mheas go raibh sé beartaithe ag na daoine sin a gceart chun saoirse comhthionóil shíochánta a fheidhmiú trí pháirt a ghlacadh sna hagóidí a d'eagraigh páirtí an iarratasóra. Ghlac siad páirt ann mar chúiteamh ar luach saothair agus ní chun a gcreidimh agus a dtuairimí pearsanta a chur in iúl.

130 Ina theannta sin, ós rud é gur íoc an t-iarratasóir agus a pháirtí daoine chun páirt a ghlacadh sna hagóidí, is fianaise é sin ar chineál saorga an tsuaite a bhfuiltear ag iarraidh go dtarlódh sé.

131 Dá bhrí sin, níl earráid mheasúnaithe ag baint leis an ráiteas ar fhorais na ngníomhartha atá faoi chonspóid gur eagraigh páirtí an iarratasóra léirsithe foréigneacha agus cruinnithe foréigneacha, go príomha sa phríomhchathair Chișinău, le cúnamh ó agóideoirí a d'íoc a pháirtí in 2022 agus 2023.

132 Ar an tríú dul síos, léiríonn roinnt píosaí fianaise gur ghríosaigh an t-iarratasóir foréigean i gcoinne an fhreasúra pholaitiúil trína ráitis.

133 Chuige sin, déanann fianaise Uimh. 14 de dhoiciméad WK 6381/2023, eadhon preaseisiúint arna foilsiú ar shuíomh gréasáin pháirtí an iarratasóra, an ráiteas seo a leanas a athsheoladh:

'Ar deireadh, tá na cumhachtaí atá ann ag iarraidh a chur ina luí orainn gurb í an choinbhleacht san Úcráin cúis na géarchéime atá againn. Is bréag é. Agus go dtí gur thosaigh an ghéarchéim seo, bhí muintir na Moldóive ag maireachtáil go dona. Inniu, táimid ag dearbhú cogadh iomlán ar an réimeas reatha agus ag tathant ar gach duine troid chun é a bhaint de chumhacht. Inniu, táimid ag rá stop. Seo a leanas ár dteachtaireacht: Maia Sandu léi féin, lena gearrthóg ar fad, nó tugaimid leis na cluasa iad agus tugaimid chuig an áit a gcaithfidh siad a bheith, i bpríosún agus i dtearmann iad'

134 Tá físeáin eile den chineál céanna i gcuntas Facebook an iarratasóra lena n-éilítear foréigean i gcoinne freasúra polaitiúil, mar is léir ó fhianaise Uimh. 2 de dhoiciméad WK 6381/2023, eadhon alt a foilsíodh i mí Eanáir 2019 ar an suíomh gréasáin 'moldovacurata.md', lena n-athsheoltar an ráiteas seo a leanas maidir le polaiteoir páirtí seachas a pháirtí féin:

'Labhraímis faoi mo chrios anois, tá sí 4 bliana d'aois, thug mo bhean chéile dom é, is é mo chrios sonas é, chaith mé é agus caithfidh mé é agus lena lúb titfidh mé le Andrusa agus [do mháthair] freisin. Agus más féidir le hiriseoirí rudaí gáirsiúla a scríobh faoi dhaoine nuair a thiocfaidh mé i gcumhacht, rud a tharlóidh go han-luath, gearrfaidh mé pionós oraibh. Stop nó gortóidh sé.'

135 I bhfianaise a bhfuil ar intinn ag an Iarratasóir (féach míreanna 115 go 131 thuas), ní mór anailís a dhéanamh ar a ráitis féin mar ghlaonna chun an rialtas a threascairt trí fhoréigean a úsáid.

136 Dá bhrí sin, níl earráid mheasúnaithe ag baint leis an ráiteas ar fhorais na ngníomhartha atá faoi chonspóid go bhfuil baint ag an iarratasóir le gríosú chun foréigin i gcoinne freasúra polaitiúil.

137 I bhfianaise an mhéid sin roimhe seo, ní mór a chinneadh gur chomhlíon an Chomhairle a dualgas cruthúnais trí shraith comharthaí atá sonrach, beacht agus comhsheasmhach go leor a thabhairt ar aird chun a shuí gur rúin fhoréigneacha ba chúis leis an iarratasóir, ina cháil mar cheannaire ar an bpáirtí a d'eagraigh na léirsithe atá i gceist, agus gur ghríosaigh sé foréigean, de réir bhrí an chásdlí dá dtagraítear i mír 76 den bhreithiúnas seo.

138 Dá bhrí sin, ní mór a mheas fós an leor na léirsithe foréigneacha sin a stiúradh agus a eagrú chun go mbeidh an t-iarratasóir freagrach as gníomhaíochtaí lena mbaintear an bonn den daonlathas agus den smacht reachta i bPoblacht na Moldóive nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an daonlathas agus ar an smacht reachta i bPoblacht na Moldóive de réir bhrí Airteagal 1(1)(a) agus Airteagal 2(1)(a) de Chinneadh 2023/891.

139 Ní mór an measúnú sin a dhéanamh trí scrúdú a dhéanamh ar an bhfianaise nach bhfuil ina haonar, ach ar cuid di í (féach, chuige sin, breithiúnas an 21 Aibreán 2015, *Anbouba* v *an Chomhairle*, C-605/13 P, EU:C:2015:248, mír 50 agus an cásdlí dá dtagraítear).

140 I ndáil leis sin, ar an gcéad dul síos, is léir ó aithrisí 1 go 7 de Chinneadh 2023/891 go bhfuil gníomhaíochtaí díchobhsaitheacha os comhair Phoblacht na Moldóive atá dírithe, ar thaobh amháin, ar bhac a chur ar a haontachas leis an Aontas Eorpach agus, ar an taobh eile, a thagann ó ghníomhaithe seachtracha, amhail Cónaidhm na Rúise, ar treisíodh a ngníomhaíochtaí ó thús a cogaidh fhoghaigh i gcoinne na hÚcráine.

141 Léirítear le Fianaise Uimh. 5, 6 agus 10 de dhoiciméad WK 6381/2023, eadhon alt an 19 Feabhra 2023 a foilsíodh ar an suíomh gréasáin 'rferl.org', preaseisiúint ó Roinn Státchiste na Stát Aontaithe an 26 Deireadh Fómhair 2022 agus Airteagal an 15 Márta 2023 a foilsíodh ar an suíomh gréasáin 'G 4Media.ro', gurb é straitéis Chónaidhm na Rúise leas a bhaint as laigí sprioctháirtha áirithe chun rialtas ar son na Rúise a bhunú a thiocfadh isteach ina cogadh foghach i gcoinne na hÚcráine.

142 A mhéid a bhaineann le gníomhaíochtaí díchobhsaithe Chónaidhm na Rúise atá i gceist sa chás seo, le fianaise Uimh. 11, 18 agus 20 de dhoiciméad WK 6381/2023, eadhon alt an 3 Samhain 2022 arna fhoilsiú ar an suíomh gréasáin 'rferl.org', alt an 17 Feabhra 2023 arna fhoilsiú ar shuíomh gréasáin an nuachtáin Times agus alt an 28 Deireadh Fómhair 2022 arna fhoilsiú ar shuíomh gréasáin *Washington Post*, mínítear conas atá Cónaidhm na Rúise ag iarraidh leas a bhaint as spleáchas Phoblacht na Moldóive ar ghás na Rúise chun corraíl a chruthú i measc an phobail agus chun an rialtas reatha a imeaglú.

143 Go bunúsach, bunaítear leis na foinsí éagsúla faisnéise sin go bhfuil Cónaidhm na Rúise ag iarraidh na dálaí is gá a chruthú chun míshástacht phoiblí le rialtas reatha na Moldóive a spreagadh agus é mar aidhm aici í a threascairt, agus an tír a thumadh i ngéarchéim fuinnimh.

144 Ar an dara dul síos, tacaítear leis na naisc idir Cónaidhm na Rúise agus an t-iarratasóir le doiciméid éagsúla, amhail alt an 19 Feabhra 2023 a foilsíodh ar an suíomh gréasáin 'rferl.org', alt an 7 Márta 2023 a foilsíodh ar an suíomh gréasáin 'HotNews.ro' agus alt an 12 Aibreán 2023 a foilsíodh ar an suíomh gréasáin 'romania.europalibera.org'.

145 Go deimhin, tugtar 'ar son na Rúise' nó 'ar son na Rúise' ar pháirtí an Iarratasóra. Léirítear é i roinnt alt mar dhuine a bhfuil dlúthnaisc aige le Cónaidhm na Rúise, nó fiú mar dhuine atá 'i ndeireadh' Bhiúró Slándála Cónaidhme na Rúise.

146 Mar shampla, mínítear san alt a foilsíodh an 3 Samhain 2022 ar an suíomh gréasáin ‘rferl.org’ agus sa phreaseisiúint ó Roinn Státchiste na Stát Aontaithe an 26 Deireadh Fómhair 2022 go ndearna an t-iarratasóir iarracht comhghuaillíocht a chruthú le Rúisigh chun grinnscrúdú a dhéanamh ar Pharlaimint na Moldóive d’fhonn tacú le dréachtdlíthe atá fabhrach do leasanna na Rúise agus an bonn a bhaint den vóta ar an iarratas ar stádas mar iarrthóir ar bhallraíocht san Aontas. Luaitear freisin in Airteagal an 3 Samhain 2022, le linn chuairt chomhaltaí pháirtí an iarratasóra ar an Rúis, gur mhol cathaoirleach Choiste Gnóthaí Idirnáisiúnta Gosudarstvennaya Duma Federal’nogo Sobrania Rossiskoï Federatsii (Dúma Stáit Thionól Cónaidhme Chónaidhm na Rúise) an t-iarratasóir agus a pháirtí mar ‘chomhpháirtithe iontaofa’ de chuid Chónaidhm na Rúise. Ar an gcaoi chéanna, tagraíonn fianaise Uimh. 7 de dhoiciméad WK 6381/2023, eadhon preaseisiúint a foilsíodh an 14 Aibreán 2023 ar shuíomh gréasáin pháirtí an iarratasóra, don tacaíocht a thug Cathaoirleach an Choiste um Ghnóthaí Idirnáisiúnta maidir le pian Stáit Thionól Cónaidhme Chónaidhm na Rúise d’iarrthóir pháirtí an iarratasóra chun Gobharnóir Gagauzia a thoghadh.

147 Thairis sin, is léir óna ráitis féin (féach mír 133 thuas) go bhfuil an t-iarratasóir ag iarraidh a chur de chúram ar Rialtas na Moldóive costas an fhuinnimh a mhéadú, rud a chuireann le míshástacht an phobail a spreagadh agus é mar aidhm aige an rialtas sin a threascairt.

148 Ar an tríú dul síos, léiríonn roinnt píosaí fianaise gurb ann d’iarrachtaí Chónaidhm na Rúise teacht i dtír ar na hagóidí a d’eagraigh páirtí an iarratasóra chun suaitheadh a chruthú agus Rialtas na Moldóive a dhíchobhsú.

149 I ndáil leis sin, mínítear i dtuarascáil an 9 Márta 2023 ó Ard-Stiúrthóireacht an Choimisiúin um Chosaint Shibhialta Eorpach agus Oibríochtaí um Chabhair Dhaonnúil, dar teideal ‘An Úcráin/an Mholdóiv — cogadh foghach na Rúise i gcoinne na hÚcráine’, atá i gceangal le WK 6381/2023, go leanann Cónaidhm na Rúise dá hiarrachtaí an staid pholaitiúil i bPoblacht na Moldóive a dhíchobhsú trí úsáid a bhaint as bagairtí hibrideacha éagsúla, lena n-áirítear agóidí arna n-eagrú ag páirtí an iarratasóra, ina raibh agóideoirí ón Rúis i láthair.

150 Go sonrach, sna hailt a foilsíodh, faoi seach, an 15 Márta 2023 ar an suíomh gréasáin ‘G 4Media.ro’, an 12 Aibreán 2023 ar an suíomh gréasáin ‘romania.europalibera.org’ agus an 17 Aibreán 2023 ar shuíomh gréasáin an nuachtáin *Times*, déantar cur síos ar an gcaoi a ndearna údaráis na Moldóive iarracht ó roinnt daoine a fuair tacaíocht ó Chónaidhm na Rúise ar cuireadh oiliúint orthu chun foréigean a spreagadh le linn agóidí a d’eagraigh páirtí an iarratasóra, as ar eascair seacht ngabháil.

151 Leanann sé ón méid sin roimhe seo gur eagraíodh na hagóidí foréigneacha atá i gceist ar mhaithe le Cónaidhm na Rúise agus le cúnamh ó Chónaidhm na Rúise, agus mar thoradh air sin go bhfuil siad go hiomlán mar chuid de ghníomhaíochtaí díchobhsaitheacha Rialtas na Moldóive a bhfuil sé beartaithe aghaidh a thabhairt orthu leis na bearta sriantacha atá i gceist.

152 I bhfianaise an chomhthéacs sin, ní dhearna an Chomhairle earráid mheasúnaithe nuair a mheas sí gur fhág na hagóidí foréigneacha a bhí á stiúradh agus á n-eagrú ag an iarratasóir go raibh sé freagrach as gníomhaíochtaí a bhain an bonn den daonlathas agus den smacht reachta i bPoblacht na Moldóive nó a bhí ina mbagairt orthu de réir bhrí Airteagal 1(1)(a) agus Airteagal 2(1)(a) de Chinneadh 2023/891.

153 Murab ionann agus an méid a mhaíonn an t-iarratasóir, ós rud é gur dearbhaíodh a pháirtí a bheith míbhunreachtúil i mí an Mheithimh 2023, ní raibh na bearta sriantacha a glacadh ina choinne imithe i léig.

154 I gcás bearta sriantacha, is í an cheist ábhartha, agus scrúdú á dhéanamh an gcoinnítear ainm duine ar na liostaí atá i gceist, an bhfuil athrú tagtha ar an staid fhíorasach, ó cuireadh ainm an duine sin isteach nó ón athbhreithniú roimhe sin, ar bhealach nach féidir teacht ar an gconclúid chéanna a thuilleadh maidir le rannpháirtíocht an duine sin i ngníomhaíochtaí a bhfuil na bearta sriantacha dírithe orthu (féach, chuige sin, breithiúnas an 22 Aibreán 2021, *an Chomhairle* v *PKK*, C-46/19 P, EU:C:2021:316, mír 49 agus an cásdlí dá dtagraítear).

155 Is fíor, ós rud é gur dearbhaíodh go raibh páirtí an iarratasóra míbhunreachtúil agus, dá bhrí sin, gur díscaoileadh é, go mbaintear saoráidí áirithe den iarratasóir chun léirsithe foréigneacha a eagrú, amhail na saoráidí sin a thug údar lena ainm a chur ar na liostaí atá i gceist.

156 Mar sin féin, ní bhraitheann leanúint de ghníomhaíochtaí den sórt sin mar sin ar an bpáirtí polaitiúil a raibh sé ina uachtarán air a bheith ann.

157 Ós rud é gurb é an toradh a bhí ar rannpháirtíocht shuntasach an iarratasóra in eagrú na léirsithe foréigneacha — lena n-áirítear earcú agus oiliúint daoine a fhaigheann luach saothair chun páirt a ghlacadh iontu — gur áiríodh é ar na liostaí atá i gceist (féach míreanna 119, 120 agus 127 thuas), toisc go bhfuil na léirsithe foréigneacha sin mar chuid de na hiarrachtaí chun an staid pholaitiúil i bPoblacht na Moldóive a dhíchobhsú (féach míreanna 149 go 151 thuas) agus ráitis an iarratasóra agus a ghníomhaíocht ar na meáin shóisialta lena bhfianaítear go raibh sé ar intinn aige suaitheadh agus corraíl a spreagadh i measc an phobail (féach míreanna 133, 134 agus 147 thuas), d'fhéadfadh sé a bheith ar chumas na Comhairle a mheas go bailí go raibh sí fós in ann léirsithe foréigneacha nó gníomhartha eile foréigin a eagrú, a stiúradh nó páirt a ghlacadh iontu, go díreach nó go hindíreach.

158 Thairis sin, cé go dtagraíonn na forais chun ainm an iarratasóra a chur ar na liostaí atá i gceist do staid fhíorasach a bhí ann sular glacadh na gníomhartha tosaigh agus a leasaíodh le déanaí, ní gá go gciallaíonn sé sin go bhfuil na bearta sriantacha a glacadh ina choinne leis na gníomhartha sin imithe i léig (féach, chuige sin, breithiúnas an 15 Samhain 2023, *OT* v *an Chomhairle*, T-193/22, EU:T:2023:716, mír 153 agus an cásdlí dá dtagraítear).

159 Tacaítear leis an léiriú sin leis an dara mír d'Airteagal 8 de Chinneadh 2023/891, faoina bhfuil na bearta sriantacha atá i gceist le hathnuachan, nó le leasú de réir mar is iomchuí, má mheasann an Chomhairle nár baineadh amach a gcuspóirí, agus le hAirteagal 13(4) de Rialachán 2023/888, faoina bhfuil an liosta in Iarscríbhinn I le hathbhreithniú go tráthrialta agus gach 12 mhí ar a laghad. Mura mbainfear a n-éifeachtacht de na forálacha sin, ní mór a mheas go gceadaítear leo ainmneacha daoine agus eintiteas nach ndearna aon ghníomh díchobhsaithe de chuid Phoblacht na Moldóive le linn na tréimhse roimh an athbhreithniú a choinneáil ar na liostaí atá i gceist, má tá bonn cirt leis an gcothabháil leanúnach sin i bhfianaise na n-imthosca ábhartha go léir agus, go háirithe, ós rud é nár baineadh amach na cuspóirí atá á saothrú leis na bearta sriantacha (féach, de réir analaí, breithiúnas an 27 Aibreán 2022, *Ilunga Luyoyo* v *an Chomhairle*, T-108/21, EU:T:2022:253, mír 56 agus an cásdlí dá dtagraítear).

160 Dá bhrí sin, d'ainneoin nár thug an Chomhairle fianaise ar aird gur eagraigh, gur threoraigh nó gur ghlac an t-iarratasóir páirt, go díreach nó go hindíreach, i léirsithe foréigneacha nó i ngníomhartha eile foréigin ó cuireadh ar na liostaí atá i gceist é, agus ós rud é gur mheas an Chomhairle in aithris 3 de Chinneadh 2024/1244 go raibh an bhagairt ar an daonlathas agus ar an smacht reachta agus ar chobhsaíocht agus slándáil Phoblacht na Moldóive fós ann, ní leor díscaoileadh pháirtí an iarratasóra chun na bearta sriantacha a glacadh ina choinne a chur as feidhm.

161 Thairis sin, tagraíonn fianaise Uimh. 3 de dhoiciméad WK 2428/2024, eadhon alt preasa a foilsíodh an 11 Deireadh Fómhair 2023 ar an suíomh gréasáin 'HotNews.ro', go háirithe do ráiteas ón iarratasóir ina bhfógraítear cruthú foirmíochta polaitiúla nua ar a dtugtar 'Ș.OR Bloc' agus a chomhghuaillíocht leis an bpáirtí polaitiúil 'Chance' díreach tar éis dhíscaoileadh a pháirtí féin i mí an Mheithimh 2023. Comhthacaítear leis an bhfaisnéis sin le fianaise Uimh. 5 de dhoiciméad WK 2428/2024, eadhon alt preasa a foilsíodh an 3 Samhain 2023 ar an suíomh gréasáin 'moldova.europalibera.org', ónar léir, de réir ráiteas eile ón iarratasóir, go maoiníonn an t-iarratasóir an páirtí 'Chance'.

162 Thairis sin, fianaise Uimh. 1 de dhoiciméad WK 2428/2024, eadhon alt preasa a foilsíodh an 22 Meán Fómhair 2023 ar an suíomh gréasáin 'Zdg.md', agus alt an 3 Samhain 2023 a foilsíodh ar an suíomh gréasáin 'moldova.europalibera.org', tá siad comhsheasmhach leis an bhfíoras nach ndeachaigh na naisc idir an t-iarratasóir agus Cónaidhm na Rúise, a thuairiscítear i míreanna 144 go 147 thuas, i léig díreach mar gheall ar dhíscaoileadh a pháirtí i mí an Mheithimh 2023.

163 Leanann sé ón méid sin roimhe seo nár athraigh an comhthéacs lenar tugadh údar le hainm an iarratasóra a chur ar na liostaí atá i gceist den chéad uair ar bhealach a chuir cosc ar an gComhairle ainm an iarratasóra a choinneáil ar na liostaí sin de bhun chritéar (ii) trí bheith ag brath ar an bhfianaise chéanna leis an bhfianaise lenar tugadh údar lena ainm a chur isteach den chéad uair, arna forlíonadh leis an bhfianaise in WK 2428/2024.

164 Maidir leis an bpointe sin, ní féidir neamhniú na ngníomhartha cothabhála a bheith mar thoradh ar an argóint lena líomhnaítear go bhfuil na hAirteagail atá i ndoiciméad WK 6381/2023 dátaithe níos mó ná bliain ó shin.

165 Cé is moite d'alt a foilsíodh i mí Eanáir 2019, cuireadh an fhianaise ar fad i ndoiciméad WK 6381/2023 ar líne idir an 21 Márta 2022 agus an 18 Aibreán 2023. Ní féidir a mheas gur suntasach an tréimhse ama idir, ar thaobh amháin, foilsiú na faisnéise sin a bhí mar bhonn le liostú tosaigh ainm an iarratasóra agus, ar an taobh eile, glacadh na ngníomhartha cothabhála an 26 Aibreán 2024.

166 Dá bhrí sin, bhí na míreanna éagsúla fianaise sin fós ábhartha chun measúnú a dhéanamh ar cé acu a coinníodh nó nár coinníodh ainm an iarratasóra ar na liostaí atá i gceist.

167 Dá bhrí sin, ní mór diúltú don tríú saincheist dlí toisc í a bheith gan bhunús.

An ceathrú saincheist dlí lena n-éilítear sárú ar chearta bunúsacha

168 Measann an t-iarratasóir go bhfuil glacadh beart sriantach aonair ina choinne díréireach sa mhéid is go sáraíonn sé a shaoirse chun gnó a sheoladh agus a cheart chun maoine. Braitheann sé ina leith sin ar an bhfíoras go gcuireann reo a chuid sócmhainní cosc air gníomhaíocht airgeadais a dhéanamh nó idirbhearta a dhéanamh a bhaineann le maoin shochorraithe agus dhochorraithe. Bheadh sé dodhéanta dó síntiúis nó speansais a fháil d'fheachtas toghcháin agus, ar an gcaoi sin, páirt a ghlacadh i saol polaitiúil na Moldóive. De réir an iarratasóra, níl an sárú ar a cheart chun maoine iomchuí ná riachtanach chun na cuspóirí a shaothraítear le Cinneadh 2023/891 a bhaint amach. Ina theannta sin, baineann na bearta sriantacha sin an bonn dá cheart chun saoirse comhlachais agus chun saoirse tuairimí a nochtadh. Níorbh fhéidir an cuspóir maidir leis an smacht reachta a chosaint sa Mholdóiv a bhaint amach trí bhearta sriantacha a ghlacadh i gcoinne chomhaltaí pháirtithe polaitiúla an fhreasúra.

169 Measann an Chomhairle nach bhfuil an tsaincheist dlí seo inghlactha mar gheall ar a heaspa soiléireachta. Ar aon chuma, cosúil leis an gCoimisiún, measann sé nach bhfuil bunús leis an argóint sin.

170 Ós rud é go raibh an Chomhairle in ann freagra substaintiúil a thabhairt ar na hargóintí a cuireadh chun cinn mar thaca leis an bpléadáil sin, ní mór diúltú don phléadáil do-ghlacthachta lena líomhnaítear easpa soiléireachta i bpléadálacha an iarratasóra.

171 Maidir leis an tsubstaint, ní mór a mheabhrú nach bhfuil cearta bunúsacha, amhail na cearta a bhfuil an t-iarratasóir ag brath orthu, absalóideach agus go bhféadfadh a bhfeidhmiú a bheith faoi réir srianta a bhfuil údar leo de bharr cuspóirí leasa ghinearálta arna saothrú ag an Aontas, ar choinníoll go bhfreagraíonn na srianta sin do chuspóirí leasa ghinearálta agus nach ionann iad, i ndáil leis an aidhm atá á saothrú, agus cur isteach díréireach agus dofhulaingthe, lena gcuirtear isteach ar shubstaint na gceart a ráthaítear (féach, chuige sin, breithiúnas an 29 Samhain 2018, *National Iranian Tanker Company* v *an Chomhairle*, C-600/16 P, EU:C:2018:966, mír 83 agus an cásdlí dá dtagraítear).

172 Dá bhrí sin, chun dlí an Aontais a chomhlíonadh, ní mór foráil a dhéanamh le dlí do shárú ar na cearta bunúsacha atá i gceist, bunbhrí na gceart sin a urramú, díriú ar chuspóir leasa ghinearálta, arna aithint amhlaidh ag an Aontas, agus gan a bheith díréireach (féach, chuige sin, breithiúnas an 27 Iúil 2022, *RT France* v *an Chomhairle*, T-125/22, EU:T:2022:483, mír 222 agus an cásdlí dá dtagraítear).

173 Sa chás seo, comhlíontar na ceithre choinníoll sin.

174 Ar an gcéad dul síos, déantar ‘foráil le dlí’ maidir leis na bearta sriantacha atá i gceist, ós rud é go leagtar amach iad i ngníomhartha a bhfuil feidhm ghinearálta acu agus bunús dlí soiléir acu i ndlí an Aontais agus go bhfuil siad intuartha go leor.

175 Ar an dara dul síos, tá feidhm ag na gníomhartha atá faoi chonspóid ar feadh tréimhse shocraithe agus déantar athbhreithniú leanúnach orthu, dá bhforáiltear sa dara mír d’Airteagal 8 de Chinneadh 2023/891. Ós rud é go bhfuil na bearta sin sealadach agus in-aisiompaithe, ní mór a mheas nach mbaineann siad an bonn de bhunbhrí na saoirsí a bhfuiltear ag brath orthu. Ina theannta sin, déantar foráil le Cinneadh 2023/891 agus Rialachán 2023/888 maidir leis an bhféidearthacht maoluithe a dheonú ar na bearta sriantacha a cuireadh i bhfeidhm. Go háirithe, a mhéid a bhaineann le cistí agus acmhainní eacnamaíocha a reo, déantar foráil le Airteagal 2(3) agus (4)Airteagal de Chinneadh 2023/891 agus Airteagal 3(1), Airteagal 4(2), Airteagal 5(1) agus Airteagal 6(1) de Rialachán 2023/888 maidir leis an bhféidearthacht, ar an gcéad dul síos, údarú a thabhairt cistí reoite a úsáid chun freastal ar riachtanais bhunúsacha nó gealltanais áirithe a chomhlíonadh agus, ar an dara dul síos, údaruithe sonracha a dheonú chun cistí, sócmhainní airgeadais eile nó acmhainní eacnamaíocha eile a dhíreo.

176 Ar an tríú dul síos, comhlíonann na bearta sriantacha atá i gceist cuspóir leasa ghinearálta, arna aithint amhlaidh ag an Aontas Eorpach, lena bhféadfaí údar a thabhairt le hiarmhairtí diúltacha, fiú de chineál substaintiúil, d’oibreoirí áirithe. Tá sé beartaithe leo tacaíocht a thabhairt d’údaráis na Moldóive i bhfianaise na ngníomhaíochtaí díchobhsaitheacha atá rompu agus ar dócha go gcuirfidh siad bac ar aontachas an Stáit sin leis an Aontas Eorpach, trí dhíriú, *inter alia*, ar dhaoine atá ina mbagairt ar an daonlathas agus ar an smacht reachta i bPoblacht na Moldóive trína ngníomhartha foréigin.

177 Ar an gceathrú dul síos, maidir le hoiriúnacht na mbeart sriantach atá i gceist, ba cheart a thabhairt faoi deara, i bhfianaise na gcuspóirí leasa ghinearálta atá chomh bunúsach leo siúd dá dtagraítear i mír 176 bhreithiúnas seo, nach féidir a mheas go bhfuil na cuspóirí sin neamhleor iontu féin. Thairis sin, níor áitigh an t-iarratasóir go mbeadh bearta nach bhfuil chomh trom céanna chomh héifeachtach céanna chun na cuspóirí atá á saothrú a bhaint amach.

178 Sa chomhthéacs sin, ní féidir a mheas go bhfuil na míbhuntáistí a tugadh don iarratasóir díréireach le tábhacht na gcuspóirí a shaothraítear leis na gníomhartha atá faoi chonspóid.

179 I ndáil leis sin, ní mór diúltú don argóint nach dtacaíonn glacadh beart sriantach i gcoinne chomhaltaí pháirtithe polaitiúla an fhreasúra leis an smacht reachta i bPoblacht na Moldóive. Níor glacadh na bearta sriantacha atá i gceist ar an bhforas go raibh an t-iarratasóir ina chomhalta de pháirtí polaitiúil freasúra, ach toisc gur eagraigh sé léirsithe foréigneacha agus gur ghríosaigh sé foréigean i gcoinne an fhreasúra pholaitiúil, rud a d'fhág go raibh sé freagrach as gníomhaíochtaí a bhaineann an bonn de cheannasacht agus de neamhspleáchas Phoblacht na Moldóive agus den daonlathas, den smacht reachta, den chobhsaíocht agus den tslándáil sa Stát sin nó ar bagairt iad na gníomhaíochtaí sin ar an méid sin.

180 Thairis sin, leis na bearta sriantacha a glacadh i gcoinne an iarratasóra, ní chuirtear cosc ar bhealach doleigheasta air tabhairt faoi ghníomhaíocht pholaitiúil freasúra i bPoblacht na Moldóive, trí léirsithe a eagrú i gcoinne an rialtais reatha más gá, ar choinníoll go bhfuil siad 'síochánta' de réir bhrí Airteagal 11 de ECHR agus Airteagal 12(1) den Chairt agus nach bhfuil siad mar chuid de ghníomhaíochtaí díchobhsaitheacha gníomhaithe seachtracha, amhail Cónaidhm na Rúise.

181 Dá bhrí sin, ba cheart diúltú don cheathrú saincheist dlí toisc í a bheith gan bhunús. I bhfianaise an mhéid sin roimhe seo, ní mór diúltú don éileamh ar neamhniú.

Na héilimh ar chúiteamh

182 Iarrann an t-iarratasóir ar an gCúirt a ordú don Chomhairle an damáiste a rinneadh dá cháil mar thoradh ar ghlacadh na ngníomhartha tosaigh a shlánú trí shuim shealadach EUR 100 000 a íoc leis. Deir an t-iarratasóir go bhfuil baint ag a ainm go poiblí anois le hiompar a mheastar a bheith díobhálach don tsíocháin, don tslándáil agus don phróiseas daonlathach i bPoblacht na Moldóive, rud a dhéanann dochar dó.

183 Cuireann an Chomhairle, le tacaíocht ón gCoimisiún, i gcoinne na hargóinte sin.

184 Ní mór a mheabhrú nach féidir leis an Aontas Eorpach dliteanas neamhchonarthach a thabhú ach amháin má d'fhulaing an t-iarratasóir damáiste 'fíor agus áirithe' agus, i ndáil leis sin, gur faoin duine lena mbaineann atá sé fianaise dhochloíte a thabhairt ar aird maidir leis an damáiste líomhnaithe a bheith ann agus méid an damáiste sin (féach, chuige sin, breithiúnas an 30 Bealtaine 2017, *Safa Nicu Sepahan* v *an Chomhairle*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, míreanna 61 agus 62).

185 Sa chás seo, ní dhearna an t-iarratasóir ach líomhain i mír 267 den iarratas agus i mír 46 dá bharúlacha ar ráiteas idirghabhála an Choimisiúin go ndearna na gníomhartha tosaigh dochar dá chlú, gan aon fhianaise *prima facie* a sholáthar go raibh damáiste den sórt sin ann agus méid an damáiste sin.

186 In aon chás, maidir leis an bhfíoras go bhfuil baint ag a ainm anois le hiompar nach bhfuil ag luí leis an bpróiseas daonlathach i bPoblacht na Moldóive, is leor a thabhairt faoi deara gur léir ón méid sin roimhe seo nach bhfuil aon neamhdhleathacht ag baint lena ainm a áireamh agus a choinneáil ar na liostaí atá i gceist ar bhonn chritéar (ii).

187 Dá réir sin, ní mór diúltú don éileamh ar chúiteamh.

188 I bhfianaise an mhéid sin roimhe seo, ní mór an chaingean a dhíbhe ina hiomláine, gan aon ghá a bheith ann scrúdú a dhéanamh ar dhlíthiúlacht ainm an iarratasóra a áireamh agus a choinneáil ar na liostaí atá i gceist ar bhonn chritéar (iii) nó rialú a thabhairt ar na hiarrataí ar bhearta eagrúcháin nós imeachta a d'iarr sé, ós rud é go bhfuil faisnéis leordhóthanach ag an gCúirt ón ábhar sa chomhad chun rialú a thabhairt ar an díospóid.

Costais

189 Faoi Airteagal 134(1) de Rialacha Nós Imeachta na Cúirte Ginearálta, ordaítear don pháirtí nár éirigh leis na costais a íoc má iarrtar iad i bpléadálacha an pháirtí ar éirigh leis. Thairis sin, faoi Airteagal 138(1) de na Rialacha Nós Imeachta, íocfaidh na Ballstáit agus na hinstitiúidí a rinne idiragairt sna himeachtaí as a gcostais féin.

190 Sa chás seo, ós rud é go ndearna an Chomhairle iarratas ar chostais agus nár éirigh leis an iarratasóir, ní mór a ordú don iarratasóir a chostais féin a íoc agus na costais arna dtabhú ag an gComhairle a íoc. Íocfaidh an Coimisiún a chostais féin.

Ar na forais sin,

Rialaíonn an Chúirt Ghinearálta (an Cúigiú Dlísheomra)

mar seo a leanas:

1. **Diúltaítear don chaingean.**

2. **Ordaítear do Ilan Mironovich Shor a chostais féin agus na costais arna dtabhú ag Comhairle an Aontais Eorpaigh a íoc.**

3. **Ordaítear don Choimisiún Eorpach a chostais féin a íoc.**

Svenningsen Mac Eochaidh Stancu

Arna léamh amach i gcúirt oscailte i Lucsamburg an 18 Nollaig 2024.

Sínithe

[i] Rinneadh leasuithe teanga sa teideal agus ag deireadh an doiciméid tar éis dó a bheith foilsithe ar líne den chéad uair.